

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

Kindercentrum Marijtje Doets

Hoofdkantoor:
Willem de Vlaminghstraat 31
1335 PP ALMERE
036 - 5497220
info@marijtjedoets.nl
www.marijtjedoets.nl

1.	INLEIDING	4
2.	VISIE EN DOELSTELLING	4
2.1.	Visie	4
2.2.	Doelstelling	5
3.	GROTE RISICO'S	5
3.1.	Veiligheid	5
3.1.1.	Vallen van hoogte	6
3.1.2.	Verstikking	6
3.1.3.	Vergiftiging	7
3.1.4.	Verbranding	7
3.1.5.	Verdrinking	8
3.1.6.	Grensoverschrijdend gedrag en/of kindermishandeling	8
3.1.7.	Vermissing	9
3.2.	Gezondheid	9
3.2.1.	Legionella	10
3.2.2.	Gastro – enteritis (buikgriep)	10
3.2.3.	Voedselinfectie of voedselvergiftiging	10
3.2.4.	Huidinfectie	11
3.2.5.	Luchtweginfectie	12
4.	HANDELSWIJZE INDIEN EEN RISICO ZICH VOORDOET	12
4.1.	Bij vallen van hoogte, verstikking, verbanding en verdrinking	12
4.2.	Vergiftiging	12
4.3.	Grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling	13
4.4.	Vermissing	13
4.5.	Legionella, voedselinfectie/voedselvergiftiging	13
4.6.	Gastro - enteritis (buikgriep), huidinfectie en luchtweginfectie	13
5.	OMGAAN MET KLEINE RISICO'S	14
6.	THEMA'S UITGELICHT	15
6.1.	Het vier-ogen-principe	15
6.2.	Achterwachtregeling	16
6.3.	Drie-uurs-regeling / half-uurs-regeling	17

7. EHBO / BHV REGELING	18
8. BELEIDSCYCLUS	18
8.1. Maandelijkse cyclus	18
8.2. Jaarlijkse cyclus	19
8.3. Direct gevaar	20
8.4. Evaluatie	20
9. COMMUNICATIE EN AFSTEMMING INTERN EN EXTERN	20
10. ONDERSTEUNING EN MELDING VAN KLACHTEN	20
BIJLAGE 1	22
BIJLAGE 2	32
BIJLAGE 3	38
BIJLAGE 4	39
BIJLAGE 5	40
BIJLAGE 6	42
BIJLAGE 7	43
BIJLAGE 8	45
BIJLAGE 9	47
BIJLAGE 10	50
BIJLAGE 11	52
BIJLAGE 12	53
BIJLAGE 13	54
BIJLAGE 13	55
BIJLAGE 14	58

1. INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid (hierna te noemen: **het beleidsplan**) van Kindercentrum Marijtje Doets B.V. (hierna te noemen: **het Kindercentrum**). Met behulp van het beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen grote risico's en leren omgaan met kleine risico's. Het beleidsplan treedt op 1 januari 2019 in werking en zal jaarlijks worden herzien.

Voorafgaand aan het opstellen van dit beleidsplan, zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met pedagogisch medewerkers (hierna te noemen: **PM'ers**). Centraal stond hierin de vraag of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen getroffen.

Een beleid komt in de praktijk pas goed tot zijn recht als alle PM'ers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal tijdens elk groepsoverleg een onderdeel van het beleidsplan op de agenda staan. Op deze manier blijven we in gesprek over het beleid en onze werkwijze. Indien er veranderingen in de omgeving of situatie optreden, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, kunnen we direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

2. VISIE EN DOELSTELLING

2.1. Visie

De kern van ons pedagogisch beleid is dat wij kinderen op respectvolle wijze volgen en ondersteunen in hun ontwikkeling. We laten ons hierbij inspireren door de theorieën van Reggio Emilia. Deze ideeën zijn in onze eigen visie verwerkt zoals hierna wordt weergegeven.

Onze belangrijkste uitgangspunten zijn: respect voor mens, dier en natuur en de zelfstandigheid-bevordering van een kind. Wij werken vanuit de visie dat ieder kind nieuwsgierig is en zich wil ontwikkelen. Om die ontwikkeling goed te laten verlopen heeft hij/zij een stimulerende en veilige omgeving nodig, waarbij grenzen duidelijk zijn. Van de volwassenen wordt verwacht dat zij vanuit een positieve instelling willen bijdragen aan deze ontwikkeling.

Wij hechten waarde aan een omgeving waar kinderen zich op hun gemak voelen. Ze moeten er kunnen luieren of zich in een hoekje kunnen terugtrekken. Op iedere groep is hiervoor een plekje gecreëerd. Tevens is er op iedere groep ruimte om te spelen en te ontdekken. Verder kunnen alle groepen gebruik maken van dichtbij zijnde openbare gelegenheden om buiten te rennen, te klimmen en te klauteren.

De natuur speelt een belangrijke rol. We zijn veel buiten en we volgen de seizoenen. Bij bepaalde thema's is er ruimte voor het planten van diverse soorten groentes, fruit en bloemen. Dit gebeurt zowel binnen als buiten. Hiermee proberen wij ze te leren respect te tonen voor mens, dier en natuur.

Met veiligheid bedoelen wij niet alleen een veilige inrichting en veilig speelgoed, maar ook figuurlijke veiligheid die de PM'er dient te bewaken door het kind geborgenheid en bescherming te bieden op de momenten dat het kind dit nodig heeft. Er wordt ook verwacht dat zij vanuit een positieve instelling willen bijdragen aan alle ontwikkelingen van het kind.

2.2. Doelstelling

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle PM'ers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten van het beleid zijn:

- Het bewustzijn van mogelijke risico's;
- Het voeren van een goed beleid met betrekking tot grote en kleine risico's; en
- Het gesprek over bovenstaande aangaan met elkaar en externe betrokkenen. Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3. GROTE RISICO'S

Het werken met kinderen brengt uiteraard risico's met zich mee. Om deze risico's tot een minimum te beperken hebben wij diverse maatregelen getroffen en regels opgesteld. Deze maatregelen en regels treft u aan in bijlage 1 voor de dagopvang (hierna te noemen: 'DO') en peuteropvang (hierna te noemen: 'PO'). In bijlage 2 vindt u de getroffen maatregelen en regels voor buitenschoolse opvang (hierna te noemen: 'BSO'). Ook door te werken volgens diverse protocollen worden de grote risico's geminimaliseerd. Indien van toepassing wordt in het beleidsplan naar deze protocollen verwezen. De protocollen treft u aan in de bijlagen.

Van alle mogelijke risico's hebben wij een aantal risico's bestempeld als grote risico's daar wij van mening zijn dat deze risico's binnen het Kindercentrum kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. Hierna zullen wij nader ingaan op deze grote risico's en de daartegen genomen maatregelen. De grote risico's zijn onderverdeeld in twee categorieën:

- Veiligheid; en
- Gezondheid.

Per categorie zijn een aantal grote risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

3.1. Veiligheid

Ten aanzien van veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

1. Vallen van hoogte
2. Verstikking
3. Vergiftiging
4. Verbranding
5. Verdrinking

6. Grensoverschrijdend gedrag
7. Kindermishandeling
8. Vermissing

Om deze grote risico's tot een minimum te beperken hebben wij diverse maatregelen getroffen en regels opgesteld. Deze maatregelen en regels zullen hierna per risico worden uiteengezet. Graag merken wij op dat de maatregelen/regels benoemd in dit hoofdstuk de meest belangrijke maatregelen/regels betreffen welke specifiek zijn op het genoemde risico. In bijlage 1 en 2 treft u alle genomen maatregelen binnen het Kindercentrum aan.

3.1.1. Vallen van hoogte

Genomen maatregelen/regels zijn:

DO/PO

- Op DO Willem is een speelhuis aanwezig op de speelplaats. Om te voorkomen dat kinderen uit het huisje vallen dient er te allen tijde een PM'er bij het huisje te staan wanneer de kinderen hierin spelen. Op de overige locaties zijn op het eigen speelterrein geen toestellen aanwezig waar kinderen vanaf kunnen vallen.
- Wanneer op een externe speelplaats met speeltoestellen gespeeld wordt, dient er altijd een PM'er bij het speeltoestel te staan wanneer de kinderen hier op of in spelen.
- De binnenruimte is zo ingericht dat er geen opstapjes gecreëerd worden waarop de kinderen kunnen klimmen.
- De bedden en boxen worden afgesloten indien er een kindje in ligt.
- Er worden geen stoelen/dozen etc. geplaatst waarop de kinderen kunnen klimmen.
- Kinderen in een kinderstoel worden altijd vastgezet door middel van riempjes en blijven onder toezicht van de PM'er.
- Er ligt geen groot speelgoed in de boxen waar de kinderen op kunnen staan en zo uit de box kunnen vallen.
- Op de bank mogen de kinderen alleen zitten of liggen. Dit om het gevaar van vallen van de bank te verkleinen.
- Een kind mag nooit alleen op de aankleedtafel liggen.
- Het trapje van de commode wordt na gebruik direct weer ingeschoven.

BSO

- De locatie BSO Willem is alleen te bereiken door het gebruik van een externe trap. Op deze trap dient rustig te worden gelopen. Alle regels met betrekking tot het gebruik van de buitentrap is te lezen in bijlage 11.
- Op de bank mogen de kinderen alleen zitten of liggen.
- Er wordt geen meubilair onder een openstaand raam geplaatst.
- Kinderen mogen niet op de meubels staan.

3.1.2. Verstikking

Genomen maatregelen/regels zijn:

DO/PO

- PM'ers en ouders dienen erop te letten dat de kinderen geen kleine voorwerpen op de grond gooien of rond laten slingeren. Kleine voorwerpen die rondslingeren dienen direct verwijderd te worden.
- Indien een kind een speen heeft, dient de speen te worden gecontroleerd op scheurtjes. Eventuele koordjes dienen eraf gehaald te worden wanneer de kinderen naar bed gaan. Daarnaast wordt erop toegezien dat een ander kind niet de speen in de mond stopt.
- Eten en drinken doen we aan tafel.
- Als een kind een lang koordje aan zijn kleding heeft, moet men dit koordje verwijderen of het shirtje wisselen.
- Er mogen geen plastic zakken bewaard worden in de keuken waar de kinderen bij kunnen.

BSO

- PM'ers en ouders dienen er op te letten dat hun kinderen geen voorwerpen op de grond gooien. Voorwerpen die rondslingeren dienen direct verwijderd te worden.
- Eten en drinken wordt rustig aan tafel genuttigd.

3.1.3. Vergiftiging

Genomen maatregelen/regels zijn:

DO/PO/BSO

- Schoonmaakmiddelen worden opgeslagen in een afgesloten (voorraad)kast of op een dusdanige hoogte dat de kinderen hier niet bij kunnen.
- Na het gebruik van schoonmaakmiddelen worden deze direct weer opgeborgen.
- Tassen van de PM'ers moeten buiten het bereik van kinderen opgeborgen worden.

3.1.4. Verbranding

Genomen maatregelen/regels zijn:

DO/PO

- De waterkoker staat buiten het bereik van de kinderen en het snoer moet dusdanig worden opgeborgen dat de kinderen er niet aan kunnen trekken. Indien er een afgesloten keuken aanwezig is op de locatie, gaat de voorkeur er naar uit de waterkoker in de afgesloten keuken te gebruiken.
- Wanneer warme dranken op de groep worden genuttigd, staan deze op een plek waar de kinderen niet bij kunnen zoals bijvoorbeeld in de keuken tegen de wand.
- Alle PM'ers zijn bekend met het protocol Brandveiligheid. Dit protocol treft u aan in bijlage 3

BSO

- De PM'er ziet er op toe dat de kinderen hun handen wassen met koud water. Dit betekent ook dat wanneer de handen worden gewassen op een plek waar een mengkraan is, de PM'er controleert of het water koud is.
- De PM'er ziet erop toe dat warme dranken niet onbeheerd op tafel staan.
- Kinderen mogen niet zelfstandig de oven gebruiken.
- Alle PM'ers zijn bekend met het protocol Brandveiligheid. Dit protocol treft u aan in bijlage 3

3.1.5. Verdrinking

Genomen maatregelen/regels zijn:

DO/PO

- Kinderen mogen niet zonder toezicht van een PM'er buitenspelen.
- Kinderen mogen niet zonder toezicht van een PM'er in een zwembadje. Alle regels met betrekking tot het gebruik van de zwembadjes zijn opgenomen in het protocol 'gebruik zwembadjes'. Dit protocol is te vinden in bijlage 4.
- Bij een uitstapje/wandeling zijn de PM'ers met minimaal twee volwassenen. Alle regels met betrekking tot uitstapjes op de dagopvang en peuteropvang zijn opgenomen in het protocol 'uitstapjes op de dag- en peuteropvang'. Dit protocol treft u aan in bijlage 5.

BSO

- De kinderen mogen alleen onder toezicht van de PM'er buitenspelen.
- Kinderen mogen niet zonder toezicht van een PM'er in zwembadjes.
- Tijdens uitjes geldt de normale beroepskracht-kind-ratio (hierna te noemen: **BKR**). Ons streven is echter een extra PM'er in te zetten bij uitstapjes. Bij het plannen van de uitstapjes wordt er rekening gehouden met het soort uitje, de leeftijd van de kinderen, de samenstelling van de groep en de ervaring van de PM'er. Alle regels met betrekking tot uitstapjes zijn opgenomen in het protocol 'uitstapjes BSO'. Dit protocol treft u aan in bijlage 6.
- Activiteiten waarbij verdrinking een groot risico vormt zoals bijvoorbeeld zwemmen of varen worden vermeden.

3.1.6. Grensoverschrijdend gedrag en/of kindermishandeling

Genomen maatregelen/regels zijn:

- Tijdens teamvergaderingen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij PM'ers elkaar durven aan te spreken.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat aan kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect wordt getoond voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.

- We leren de kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. Op deze manier helpen we de kinderen mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- Alle PM'ers en stagiaires hebben een geldige verklaring omtrent gedrag (VOG) en staan geregistreerd in het personenregister voor continue screening.
- Het Kindercentrum hanteert het protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag waar onder meer de Meldcode in is opgenomen. Alle PM'ers zijn in het bezit van het document en weten hoe hiernaar te handelen.
- Het protocol Kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag wordt tijdens iedere vergadering in ieder geval voor een deel besproken.
- Alvorens een PM'er bij het Kindercentrum wordt aangenomen vindt een screening plaats door middel van een uitvoerig gesprek met de directie, het nagaan van eventuele referenties en vindt er een meeloop moment plaats.
- In het protocol verwachtingen en voorwaarden voor de PM'er staan onze gedragsregels vermeld. Dit protocol is opgenomen in bijlage 7
- Op het Kindercentrum heerst een open cultuur. Hierdoor wordt het normaal gevonden wanneer PM'ers elkaar aanspreken, bevragen of met elkaar overleggen. Ook wordt hierbij regelmatig de leidinggevende / directie betrokken.
- Er wordt regelmatig tijd ingepland voor overleg en intervisie.
- Er zijn twee gecertificeerde aandachtfunctionarissen werkzaam op het Kindercentrum.
- De opvang wordt dusdanig georganiseerd dat een PM'er of stagiaire de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij/zij gezien of gehoord kan worden door andere volwassenen. Deze maatregel zal in hoofdstuk 6 nader worden toegelicht.

3.1.7. Vermissing

Onder vermissing van een kind verstaan wij dat een kind tijdens het verblijf op ons Kindercentrum zoek raakt.

Genomen maatregelen/regels zijn:

- De kinderen van de DO en PO gaan op pad met de brandslinger. De kinderen van de BSO vormen een rij.
- Het BKR wordt in acht genomen.
- De kinderen worden regelmatig geteld. Bij vertrek, aankomst en tussendoor op de plek van bestemming.
- Minstens één PM'er draagt een mobiele telefoon bij zich.

3.2. **Gezondheid**

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende vijf risico's gedefinieerd als grote risico's.

- Legionella
- Gastro – enteritis (buikgriep)
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Huidinfectie
- Luchtweginfectie

Om deze grote risico's tot een minimum te beperken hebben wij diverse maatregelen getroffen en regels opgesteld. Deze maatregelen en regels zullen hierna per risico worden uiteengezet. Graag merken wij op dat de maatregelen/regels benoemd in dit hoofdstuk de meest belangrijke maatregelen/regels betreffen welke specifiek zien op het genoemde risico. In bijlage 1 en 2 treft u alle genomen maatregelen aan.

3.2.1. Legionella

De legionellabacterie groeit in water met een temperatuur tussen de 20 en 50 graden Celsius. Als het water in hele kleine druppeltjes (nevel) in de lucht komt, kan iemand de bacterie inademen en besmet raken. Om deze besmetting tegen te gaan zijn de volgende maatregelen genomen en regels opgesteld.

DO/PO/BSO

- Na het gebruik van de tuinslang dient deze altijd goed leeg te zijn alvorens deze wordt opgeborgen. Wanneer de tuinslang weer gebruikt wordt, dient deze eerst goed doorgespoeld te worden.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van luchtbevochtigers.
- De kranen worden in beginsel wekelijks gebruikt. Indien dit niet gebeurt is door bijvoorbeeld vakantie, worden de kranen eerst doorgespoeld alvorens deze gebruikt worden.
- De plantenspuiten wordt wekelijks gereinigd met behulp van de vaatwasser.
- Voor de kinderen op de babygroep wordt bronwater gebruikt bij het maken van de flesjes.

3.2.2. Gastro – enteritis (buikgriep)

DO/PO/BSO

- De kinderen leren dat ze hun handen wassen met zeep na toiletgebruik, na het buitenspelen en voor en na het eten.
- De kinderen krijgen per maaltijd eigen servies. De PM'ers zien erop toe dat ze andermans servies niet gebruiken.
- Flessen worden na iedere voeding goed schoongemaakt en eenmaal per dag gesteriliseerd. Nadat de flessen gesteriliseerd zijn, worden deze in de koelkast bewaard.
- De groep wordt regelmatig schoongemaakt. Wanneer er iets is schoongemaakt wordt dit in het op elke groep aanwezige logboek verwerkt. Zo is voor iedereen duidelijk wanneer en wat is schoongemaakt. In het logboek wordt in ieder geval vermeld welke onderdelen dagelijks, wekelijks, maandelijks of per kwartaal schoongemaakt moeten worden.
- Tweemaal per jaar wordt er een grote schoonmaak gehouden op zaterdagochtend.
- De zandbak wordt voor gebruik nagekeken op ontlasting en zwerfvuil.
- Al hetgeen dat wasbaar is, wordt extra gewassen en er wordt extra geventileerd.

3.2.3. Voedselinfectie of voedselvergiftiging

Genomen maatregelen/regels zijn:

DO/PO/BSO

- Bederfelijke producten worden direct na binnenkomst in de koelkast geplaatst.
- De temperatuur van de koelkast wordt iedere dag gecontroleerd. Deze bevinding wordt opgeschreven op de 'temperatuurlijst' die op de koelkast hangt.
- Producten die langer dan een half uur buiten de koelkast hebben gestaan moeten binnen twee uur worden opgegeten en anders worden weggegooid.
- De koelkast wordt één keer per week schoongemaakt. Dit wordt eveneens bij gehouden op de temperatuurlijst
- Na het openen van een product wordt deze gecodeerd voordat het wordt opgeruimd.
- Op iedere locatie en/of groep is per kind een allergie protocol aanwezig. In dit protocol staat waarvoor het kind allergisch is, welke producten hij/zij niet mag en wat te doen wanneer hij/zij per abuis toch in aanraking komt met hetgeen hij/zij allergisch voor is.
- Het eten wordt gecontroleerd op de houdbaarheidsdatum alvorens deze gebruikt worden.
- Flessen worden na iedere voeding goed schoongemaakt en eenmaal per dag gesteriliseerd. Nadat de flessen gesteriliseerd zijn, worden deze in de koelkast bewaard.
- Er wordt te allen tijde gewerkt volgens de hygiëne code welke op elke groep aanwezig is.

Verder wordt op het Kindercentrum iedere dag een warme maaltijd aangeboden. De kinderen op de DO krijgen standaard deze maaltijd aangeboden en de kinderen op de BSO krijgen deze maaltijd aangeboden indien ouders hiervoor een abonnement hebben afgesloten. Indien mogelijk wordt met allergieën en geloofsovertuiging rekening gehouden. Voor meer informatie met betrekking tot het bereiden en opwarmen van deze maaltijden verwijzen wij graag naar het protocol bereiden en bewaren avondmaaltijd. Dit protocol is te vinden in bijlage 8. Er wordt in ieder geval te allen tijde gehandeld volgens de hygiënecode. Zowel het protocol bereiden en bewaren als de hygiënecode is op iedere groep terug te vinden in de keuken.

3.2.4. Huidinfectie

Genomen maatregelen/regels zijn:

DO/PO/BSO

- Wanneer wordt geconstateerd dat een kind een besmettelijke huidinfectie heeft, wordt de ouder verzocht het kind thuis te houden tot het besmettingsgevaar geweken is.
- Open blaasjes/wondjes dienen afgedekt te worden met een pleister.
- Voorafgaand aan het verzorgen van een wond, worden de handen gewassen.
- Bij wondverzorging worden altijd wegwerphandschoenen gebruikt om contact met bloed en wondvocht te vermijden. De handen worden gewassen met zeep voor en na wondverzorging.
- Wondjes worden afgedekt met een pleister. Wanneer de wond heftig bloed, wordt de pleister regelmatig verwisseld.

3.2.5. Luchtweginfectie

Een luchtweginfectie is een virale of bacteriële infectie van de slijmvliezen in de luchtwegen die leidt tot ontsteking. Voorbeelden van bovenste luchtweginfecties zijn verkoudheid en bijholteontsteking, maar ook een longontsteking.

DO/PO/BSO

- De PM'ers houden de temperatuur van de kinderen in de gaten en zorgen voor voldoende frisse lucht door elke dag te ventileren.
- Wanneer een kind koorts heeft (hoger dan 38,3) verzoeken wij de ouder het kind te komen ophalen. Pas wanneer het kind één dag koortsvrij is, is het kind weer welkom op het Kindercentrum.
- Leer de kinderen bij hoesten of niezen hun hand voor de mond te houden.
- Gebruik bij iedere snotneus een aparte tissue of stuk toiletpapier.
- Zorg voor een goede taakverdeling om de risico's te beperken wanneer een PM'er verkouden is en regelmatig hoest. Spreek dan af dat een collega de bereiding van voeding voor zijn rekening neemt. Hoest of nies altijd in een richting waar geen kinderen, collega's of voeding staan. Was de handen daarna.

4. HANDELSWIJZE INDIEN EEN RISICO ZICH VOORDOET

Zoals in hoofdstuk 3 en in de bijlages aangegeven heeft het Kindercentrum diverse maatregelen getroffen dan wel regels opgesteld om de risico's te minimaliseren. Toch is helaas niet altijd alles te voorkomen. Wanneer er zich onverhoopt een dergelijk risico zich voordoet is het belangrijk om adequaat te kunnen handelen. Het is daarom ons uitgangspunt dat alle PM'ers EHBO gecertificeerd zijn en op iedere locatie minstens één BHV'er werkzaam is. Echter zal er te allen tijde gedurende openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig zijn met een geldig en geregistreerd certificaat voor BHV en minimaal één volwassene met kinder-EHBO. Een overzicht van alle EHBO'ers en BHV'ers treft u aan in hoofdstuk 7.

4.1. Bij vallen van hoogte, verstikking, verbanding en verdrinking

Doordat vrijwel iedereen een EHBO certificaat heeft, is het gewoonlijk mogelijk direct te handelen door de op dat moment betrokken PM'er. In alle gevallen geldt dat wanneer de EHBO'er zelf geen hulp kan verlenen door bijvoorbeeld botbreuk, ernstige verbranding of andere ernstige verwoningen direct 112 gebeld dient te worden. Op de locatie Willem kan de EHBO'er, indien de situatie dit toelaat, er ook voor kiezen naar de naastgelegen huisarts te gaan.

4.2. Vergiftiging

Wanneer een kind middelen tot zich heeft genomen die tot vergiftiging kunnen leiden wordt altijd conform de gifwijzer gehandeld. De gifwijzer is op elke groep aanwezig en bekend bij de PM'ers.

4.3. Grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling

Wanneer er een vermoeden is van grensoverschrijdend gedrag en/of kindermishandeling wordt gehandeld volgens het protocol grensoverschrijdend gedrag en kindermishandeling. In dit protocol is onder meer de meldcode opgenomen. Het protocol en de meldcode zijn aanwezig op elke groep en bekend bij de PM'ers.

Op het kindercentrum zijn twee gecertificeerde aandachtsfunctionarissen werkzaam die te allen tijde op de hoogte moeten worden gebracht bij een vermoeden van grensoverschrijdend gedrag en/of kindermishandeling. De aandachtsfunctionarissen zullen vervolgens met de betrokken PM'er de meldcode doorlopen.

4.4. Vermissing

Indien er een kind vermist is, wordt het volgende stappenplan doorlopen.

Stap 1: Er wordt zo rustig mogelijk gereageerd, probeer niet in paniek te raken.

Stap 2: Er wordt vastgesteld waar het kind is kwijtgeraakt. Waren de kinderen op dat moment binnen of buiten.

Stap 3: Als het buiten het Kindercentrum is gebeurd wordt de locatie gebeld en wordt er gemeld welk kind vermist is. De PM'ers op de locatie kunnen uitkijken naar het kind. Indien het kind is gevonden, wordt dit direct doorgegeven en stopt de zoekactie.

Stap 4: Eén PM'er gaat op zoek naar het kind. De andere PM'er(s) en kinderen gaan terug naar de locatie. Eventueel wordt er gebeld naar de hoofdlocatie of er een PM'er kan komen om (te helpen) de kinderen op te halen.

Stap 5: Na een half uur zoeken wordt er contact opgenomen met de ouders. Is het kind misschien naar huis gelopen? Ouders en het Kindercentrum houden elkaar op de hoogte. Wanneer het kind niet thuis is, wordt direct 112 gebeld en gevraagd om hulp bij de zoekactie.

4.5. Legionella, voedselinfectie/voedselvergiftiging

Wanneer één van deze situaties zich voordoet wordt de eerste hulp door de EBHO'er dan wel BHV'er verleend. Daarnaast wordt in overleg met de ouders en afhankelijk van de situatie 112 gebeld.

4.6. Gastro - enteritis (buikgriep), huidinfectie en luchtweginfectie

Wanneer één van deze situaties zich voordoet wordt de ouder verzocht het kind thuis te houden. Indien pas op het Kindercentrum geconstateerd wordt dat het kind één van deze infecties heeft, worden de ouders verzocht het kind op te halen wanneer hij/zij drie spuitluiers heeft gehad, koorts heeft en/of besmettelijke blaasjes heeft (denk aan waterpokken, krentenbaard etc.). Pas wanneer het kind één dag koortsvrij is, het kind geen spuitluiers meer heeft en de blaasjes zijn ingedroogd is het kind weer welkom op het Kindercentrum.

5. OMGAAN MET KLEINE RISICO'S

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Echter doen we de kinderen uiteindelijk geen goed met over bescherming. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's, maar een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan, te weten:

- Het heeft een positieve invloed op de fysieke gezondheid;
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen; en
- Het vergroot sociale vaardigheden.

Om bovenstaande redenen aanvaren wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle spelsituaties veilig te houden, moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap. Dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen, zijn goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien.

De gemaakte afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en PM'ers verkouden zijn.

Enkele belangrijke omgangsvormen zijn:

- Rustig en vriendelijk met elkaar praten;
- Overleggen met elkaar (PM'ers en kinderen);
- Niet aan elkaar zitten (dus niet slaan of schoppen, etc.);
- Respect tonen voor mens, dier en natuur; en
- Beleefd zijn (dus geen vieze woorden of schelden).

Enkele belangrijke regels en afspraken zijn:

- Jassen en tassen netjes ophangen;
- Rustig praten op de groep;
- Eten, drinken, verven en kleuren aan tafel;
- Op de groep wordt gelopen en buiten wordt gerend;
- Speelgoed opruimen voordat je iets anders gaat doen; en
- Speelgoed is om mee te spelen en niet om mee te gooien.

6. THEMA'S UITGELICHT

6.1. Het vier-ogen-principe

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen heeft een enorme impact op het welbevinden van het getroffen kind. Binnen het Kindercentrum heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben grensoverschrijdend gedrag reeds genoemd als één van de grote risico's in hoofdstuk 3. Derhalve zijn in dit hoofdstuk ook reeds benoemd welke maatregelen wij hanteren om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan. Eén van deze genoemde maatregelen betreft het inrichten van onze opvang op een dusdanige manier dat een PM'er of stagiaire uitsluitend haar werk kan verrichten terwijl hij/zij gezien of gehoord kan worden door andere volwassenen. Dit wordt ook wel het vier-ogen-principe genoemd. Dit principe wordt op de volgende manieren op de verschillende locaties gewaarborgd.

PO en DO De Seizoentjes

- Het uitgangspunt is dat zowel op de DO als op de PO De Seizoentjes twee PM'ers werkzaam zijn.
- Indien conform het BKR slechts één PM'er ingezet hoeft te worden op de DO en/of de PO wordt het vier-ogen-principe gewaarborgd doordat PO en DO samen zijn gevestigd op Aprilstraat 107. Ze delen de ingang en zijn met elkaar verbonden door middel van een kleine gang. De deuren van beide lokalen bevatten glas zodat vanuit de gang in de betreffende lokalen kan worden gekeken.
- Wanneer het BKR het toestaat dat er maar één PM'er op de DO ingezet behoeft te worden en de PO gesloten is, wordt het vier-ogen-principe gewaarborgd doordat er een stagiaire werkzaam zal zijn op de DO (naast de PM'er) of iemand van kantoor aanwezig zal zijn op de locatie.
- Locatie De Seizoentjes is gehuisvest naast basisschool Aurora en zowel de ingang als diverse ramen zijn gelegen aan het schoolplein. Wanneer men op het schoolplein staat kan derhalve zowel bij de PO als de DO naar binnen gekeken worden. Daarnaast zullen aan het begin en aan het eind van de dag diverse ouders aanwezig zijn voor het brengen dan wel halen van hun kind. Ook dit draagt bij aan het waarborgen van het vier-ogen-principe.
- De PO is geopend van 08:30 t/m 11:45. Hierna zijn de PM'ers van BSO de Seizoentjes aanwezig in het lokaal waar in de ochtend de PO heeft plaatsgevonden. De PM'ers werkzaam op de BSO overleggen regelmatig met de PM'ers op de DO. Ze lopen dan ook bij elkaar binnen zonder te kloppen. Daardoor is er zicht op elkaars (pedagogisch) handelen.
- De slaapkamerdeuren bij de DO zijn voorzien van ramen zodat naar binnen kan worden gekeken.
- PM'ers gaan altijd met zijn tweeën (of meer) op stap met de kinderen. Indien het BKR dit toelaat kan dit ook een stagiaire zijn.

PO Makassar

- Ook bij PO Makassar is het uitgangspunt dat er altijd twee PM'ers werkzaam zullen zijn op de groep. Wanneer het BKR het toelaat alleen te werken, is in principe iemand van kantoor dan wel een stagiaire aanwezig.

- PO Makassar is gelegen in basisschool Het Kristal en De Dukdalf. De PO wordt door middel van één deur afgescheiden van de basisscholen. Deze deur is te allen tijde open. Het is derhalve op ieder moment mogelijk vanuit de scholen de PO te betreden. De directie van de scholen is ook op de hoogte gesteld dat medewerkers van de scholen altijd onaangekondigd binnen mogen en kunnen lopen.
- Daarnaast bevat het lokaal een groot raam dat uitkijkt op een parkeerplaats die gebruikt wordt voor onder meer de sportschool die is gelegen boven de PO. Vanaf de parkeerplaats kan naar binnen worden gekeken bij de PO. Daarnaast zullen aan het begin en aan het eind van de dag diverse ouders aanwezig zijn voor het brengen dan wel halen van hun kind. Ook dit draagt bij aan het waarborgen van het vier-ogen-principe.
- PM'ers gaan altijd met zijn tweeën (of meer) op stap met de kinderen. Indien het BKR dit toelaat kan dit ook een stagiaire zijn.

DO Willem

- DO Willem is van 07:00 tot 19:00 geopend en er zullen te allen tijde minimaal twee PM'ers op de locatie aanwezig zijn.
- Op DO Willem zijn er drie groepen verbonden doormiddel van één gang. Alle deuren naar de groepen toe hebben grote ramen.
- PM'ers lopen gedurende de dag elkaars groepsruimtes binnen zonder te kloppen. Hun taken zijn zo met elkaar verweven dat ze elkaar even spreken om iets te overleggen of af te stemmen. Daardoor is er zicht op elkaars (pedagogisch) handelen.
- De verschoon/toiletruimte op twee groepen verbindt deze twee groepen met elkaar en bevat grote ramen.
- Op de derde groep is de verschoonruimte op de groep en de toiletruimte is afgescheiden middels een halve klapdeur.
- De slaapkamers hebben ramen en de slaapkamerdeuren zijn voorzien van raampjes zodat naar binnen kan worden gekeken.
- Aan het begin en aan het eind van de dag zijn diverse ouders aanwezig voor het brengen dan wel halen van hun kind. Ook dit draagt bij aan het waarborgen van het vier-ogen-principe.
- PM'ers gaan altijd met zijn tweeën (of meer) op stap met de kinderen. Indien het BKR dit toelaat kan dit ook een stagiaire zijn.

BSO locaties

Het is wettelijk niet verplicht om het vier-ogen-principe te hanteren op de BSO. Echter is het wel altijd ons streven om minstens twee PM'ers in te zetten op één locatie. Wanneer dit niet mogelijk is, is het uitgangspunt dat de betreffende locatie dichtbij een ander locatie gelegen is zodat overleg en samenwerking mogelijk is.

6.2. Achterwachtregeling

In de wet wordt de achterwachtregeling als volgt beschreven: bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar één PM'er, moet een achterwachtregeling worden getroffen waarin een achterwacht beschikbaar is die bij calamiteiten binnen vijftien minuten bij het opvangadres aanwezig is. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar. Bij het Kindercentrum is de achterwachtregeling als volgt geïmplementeerd:

DO / PO

Zoals aangegeven is het uitgangspunt op de DO en op de PO dat er minimaal twee PM'ers aanwezig zijn op de locatie. In dat geval is het voor een PM'er te allen tijde mogelijk een collega te roepen in geval van nood. Op de locatie Willem zijn altijd minimaal twee PM'ers aanwezig wanneer het Kindercentrum geopend is. De locatie Willem geldt dan ook als achterwacht voor de andere locaties wanneer dit nodig is.

BSO

Het Kindercentrum heeft meerdere locaties waar buitenschoolse opvang plaatsvindt. Iedere BSO locatie is dichtbij een andere BSO locatie gelegen.

BSO Makassar is op ongeveer vijf minuten loopafstand gelegen van BSO Malmö. Derhalve betreft BSO Makassar de achterwacht van BSO Malmö en andersom. Deze twee locaties werken nauw samen en hebben gedurende de dag regelmatig contact. Wanneer één van de twee BSO locaties is gesloten dient locatie Willem als achterwacht.

BSO de Lente ligt op ongeveer twee minuten loopafstand van BSO De seizoenjes. BSO de Lente is dan ook de achterwacht van BSO de Seizoenjes en andersom. Deze twee locaties houden gedurende de dag nauw contact met elkaar. Indien één van de twee BSO locaties gesloten is, is DO Seizoenjes de achterwacht.

BSO Willem is in hetzelfde pand als DO Willem gelegen. Daar er altijd meerdere mensen op DO Willem aanwezig zijn, geldt DO Willem als achterwacht van BSO Willem.

6.3. Drie-uurs-regeling / half-uurs-regeling

DO

Op de dagopvang mag drie uur van het BKR worden afgeweken en wordt er bijvoorbeeld opgestart, gepauzeerd en afgesloten. De drie-uurs-regeling is op de volgende momenten van kracht:

- Tijdens het openen van 07.45 uur tot 8.30 uur;
- Tijdens de pauzes van de PM'ers gedurende anderhalf uur tussen 13.00-14.30 uur.
- Tijdens het sluiten van 17.30 uur tot 18.15 uur.

Iedere medewerker heeft recht op een half uur pauze per dag. Over de gehele dag bezien is het daarom zo dat maximaal 1,5 uur van het BKR kan worden afgeweken in verband met de pauzes. De PM'ers zullen altijd proberen de pauzes te plannen tussen 13.00 - 14.30, maar uiteraard gaat het welzijn van de kinderen te allen tijde voor.

Op de Peuteropvang vindt de drie-uurs-regeling geen toepassing.

PO

Daar de opvang enkel van 08.30 tot 11.45 wordt aangeboden, vervalt zowel de drie-uurs-regeling als de half-uurs-regeling.

BSO

Op een reguliere dag mag een half uur van het BKR worden afgeweken. Dit geldt eveneens wanneer school een studiemiddag heeft. De half uurs-regeling treedt in werking tijdens het ophaalmoment om 15.15 uur. De PM'ers halen op dit moment de kinderen op van school en streven ernaar 15.45 uur weer op de BSO terug te zijn. Wanneer het ophaalmoment op een ander tijdstip is, gaat het half uur in vanaf het afwijkende tijdstip.

Tijdens de vakanties geldt de drie uurs-regeling. Dit betekent dat drie uur van het BKR mag worden afgeweken. De drie-uurs-regeling is op de volgende momenten van kracht:

- Tijdens het openen (07. 15 - 08.30 uur);
- Tijdens het sluiten (17.30 uur -18.15 uur); en
- Tijdens de pauzes van de PM'ers (13.00 -14.30 uur).

Het is mogelijk dat de PM'ers op andere momenten pauze moeten houden in verband met een uitje tijdens de vakantie. Wanneer er sprake is van een uitje zal daarom mogelijk van het bovenstaande worden afgeweken.

7. EHBO / BHV REGELING

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor BHV en minimaal één volwassene met kinder-EHBO. Het Kindercentrum streeft er echter naar dat iedereen die werkzaam is bij het Kindercentrum een dergelijk certificaat in het bezit heeft.

Iedere medewerker van het Kindercentrum heeft een account bij het software systeem dat wij gebruiken, genaamd Bitcare. In dit systeem staan de certificaten opgeslagen waardoor de PM'ers zelf en de leidinggevende te allen tijde toegang hebben tot deze informatie. Ook krijgt de leidinggevende een automatisch gegenereerd bericht wanneer het certificaat bijna verloopt.

8. BELEIDSCYCLUS

Wij vinden het belangrijk de veiligheid en gezondheid zoveel mogelijk te waarborgen. Hier wordt dan ook op verschillende manieren aan gewerkt. Wij maken onderscheid tussen de maandelijkse cyclus en de jaarlijkse cyclus.

8.1. Maandelijke cyclus

Om het waarborgen van de veiligheid en gezondheid constant onder de aandacht te houden volgen wij een maandelijkse cyclus. Deze cyclus kan als volgt uiteen worden gezet.

Stap 1: Aan het eind van de maand wordt door iedere groep het zogenoemde plan van aanpak ingevuld. Dit document is op elke groep aanwezig. Op dit plan van aanpak wordt ingevuld wanneer er

wijzigingen aan de ruimten moeten plaatsvinden om de veiligheid te blijven waarborgen. Ook wanneer er geen wijzigingen hoeven worden doorgevoerd, zal een medewerker dit op het plan van aanpak aangeven.

Stap 2: Eveneens aan het eind van de maand wordt door een aangewezen PM'er gecontroleerd of het plan van aanpak is ingevuld en afgetekend. Wanneer er een wijziging op het plan van aanpak is geschreven, geeft de aangewezen PM'er dit door aan de directie. Op iedere locatie is één PM'er aangesteld die verantwoordelijk is voor deze taak.

Stap 3: Wanneer de Directie van de verantwoordelijke PM'er hoort dat er iets op de groep gewijzigd moet worden, nemen zij dit op in het werkplan.

Stap 4: De directie zorgt ervoor dat het werkplan wordt uitgezet bij de persoon die de betreffende wijziging kan doorvoeren.

Stap 5: Wanneer de Directie aan het eind van de nieuwe maand weer de plan van aanpakken ontvangen, zullen zij controleren of de punten die reeds op het werkplan staan ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd.

8.2. Jaarlijkse cyclus

De beleidscyclus bestaat uit vijf fases:

Fase 1: Er wordt één PM'er per groep aangewezen die dit jaar verantwoordelijk zal zijn voor de risico inventarisatie en het uitvoeren van de quick-scan. De quick-scan betreft een toets per locatie via veiligheid.nl. Middels het uitvoeren van deze quick-scan moet worden nagegaan welke maatregelen / regels er per risico genomen zijn.

Fase 2: We gaan actief met de PM'ers in gesprek over de te behandelen thema's (veilig- en gezondheid, verzorgen, sociale veiligheid) zodat een overzicht ontstaat van aandachtspunten die voor verbetering vatbaar zijn. Tijdens de eerste groepsvergadering van het kalenderjaar wordt met alle aanwezigen een rondje gemaakt over de groep en gezamenlijk de risico's geïnventariseerd. Ook worden de ongevallenregistraties van het afgelopen jaar besproken. Hierbij wordt met name gekeken of er bepaalde acties nodig zijn deze risico's in de toekomst te voorkomen. De voor de risico inventarisatie verantwoordelijke PM'er verzameld alle gegevens.

Fase 3: Hierin wordt risico-inventarisatie uitgevoerd. Deze risico-inventarisatie wordt per locatie opgesteld. Wanneer een bepaalde maatregel / regel onvoldoende is in verhouding tot het risico wordt dit door de quick-scan aangemerkt als groot risico (niet te verwarren met de term groot risico zoals genoemd in hoofdstuk 3).

Fase 4: De verbeterpunten (door de quick-scan als Grote Risico's gedefinieerd) die uit de risico-inventarisatie naar voren zijn gekomen, worden geïnventariseerd. Deze punten worden doorgegeven aan Anneke de Kruijk en/of Denice Mullens. Zij zorgen ervoor dat de punten worden opgenomen in het werkplan dan wel een protocol wordt geschreven.

Fase 5: Anneke de Kruijk en Denice Mullens dragen er zorg voor dat de punten opgenomen in het werkplan daadwerkelijk uitgevoerd worden.

Fase 6: Tijdens een groepsvergadering wordt geëvalueerd of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering en zo nodig worden deze bijgesteld.

8.3. Direct gevaar

Wanneer er door de PM'ers een risico wordt geconstateerd dat direct gevaar oplevert voor de veiligheid en/of gezondheid, moet meteen gehandeld worden. Indien dit zich voordoet, moet dit dan ook direct worden gemeld bij Anneke de Kruijk en/of Denice Mullens. Zij zullen er volgens zorg voor dragen dat direct actie wordt ondernomen.

8.4. Evaluatie

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we elk kwartaal de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons groeps- en teamvergaderingen. Hierbij worden ook de ongevalregistratieformulieren meegenomen. Indien nodig wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid aangepast. Dit zijn vaste agenda punten.

9. COMMUNICATIE EN AFSTEMMING INTERN EN EXTERN

We vinden het belangrijk dat PM'ers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe PM'er op één van onze locaties komt werken, zorgen wij voor een uitgebreide introductie van ons beleid. Dit doen wij door de belangrijke stukken toe te sturen zodat ze doorgenomen kunnen worden. Voordat de PM'er start, vindt er een gesprek plaats om onze werkwijze door te nemen en vragen te beantwoorden die voortvloeien uit de gelezen stukken. Tevens wordt de nieuwe PM'er gekoppeld aan een vaste PM'er om ingewerkt te worden zodat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens team en groepsvergaderingen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. PM'ers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via onze nieuwsbrieven en de oudercommissie berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

10. ONDERSTEUNING EN MELDING VAN KLACHTEN

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een PM'er of ouder een klacht heeft. Wij staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de PM'er of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien wij er met de PM'er of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kunnen zij contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang.

het Kindercentrum heeft een klachtenregeling. Hierin staan alle stappen beschreven die een ouder kan nemen, indien hij/zij een klacht heeft. De te nemen stappen zijn te vinden op onze website: www.marijtjedoets.nl.

BIJLAGE 1

MAATREGELS / REGELS T.B.V. DAGOPVANG EN PEUTEROPVANG

In het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid zijn een aantal grote risico's benoemd en zijn de belangrijkste door het Kindercentrum genomen maatregelen en regels daartegen benoemd. Hieronder treft u echter een volledig overzicht van alle maatregelen en regels welke door het Kindercentrum gehanteerd worden aan.

1. VEILIGHEID

Maatregelen m.b.t. de entree

- PM'ers en ouders dienen erop toe te zien dat hun kinderen geen kleine voorwerpen in de gang op de grond gooien of rond laten slingeren. Kleine voorwerpen die rondslingeren in de gang dienen direct verwijderd te worden.
- PM'ers en ouders dienen ervoor te zorgen dat de kinderen geen vingers tussen de deur krijgen door het kind te wijzen op het gevaar en er zelf op te letten.
- Als er losse elektriciteits snoeren worden geconstateerd dan deze direct verwijderen. Wanneer dit niet mogelijk is, moet dit worden doorgegeven aan leidinggevende.
- Materialen die kapot zijn worden direct verwijderd of afgeschermd. Dit wordt direct gemeld bij de leidinggevende.
- Ouders dienen erop toe te zien dat zij hun tassen niet onbewaakt achterlaten.
- Tassen van PM'ers worden buiten het bereik van kinderen gehouden.
- Natte plekken worden direct droog gemaakt zodat er niemand over uit kan glijden.

Maatregelen m.b.t. de leefruimte

- Het stofzuigen en dweilen van de leefruimte wordt zoveel mogelijk gedaan buiten opvangtijden.
- PM'ers en ouders dienen ervoor te zorgen dat de kinderen geen vingers tussen de deur krijgen door het kind te wijzen op het gevaar en er zelf op te letten.
- Als er losse elektriciteits snoeren worden geconstateerd dan deze direct verwijderen. Wanneer dit niet mogelijk is, doorgeven aan leidinggevende.
- Materialen die kapot zijn worden direct verwijderd of afgeschermd. Bij defecten aan het gebouw wordt dit direct gemeld bij de leiding die dit door zal spelen aan de klusjesman.
- Natte plekken worden direct droog gemaakt zodat er niemand over uit kan glijden.
- Ouders dienen erop toe te zien dat zij hun tassen niet onbewaakt achterlaten.
- Tassen van PM'ers worden buiten het bereik van kinderen gehouden.
- Het opberghok, het kantoor, de buitenkast en de voorraadkast dienen, indien aanwezig, na gebruik te allen tijde gesloten en indien mogelijk op slot gedaan te worden.
- Kinderen mogen niet in het opberghok, het kantoor, de buitenkast of de voorraadkast komen.
- Alle deuren zijn voorzien van vingerbeveiliging.
- Er zitten ramen in de deuren zodat je kan zien of er iemand achter de deur staat.
- Schoonmaakmiddelen moeten in een afgesloten kast of bovenin waar de kinderen niet bij kunnen opgeborgen worden.

- Kinderen leren dat zij binnen rustig moeten lopen en buiten mogen rennen.
- Kinderen leren niet te gooien met spullen.
- De meubelen worden zo weggezet dat de kans op stoten het kleinst is.
- Meubilair staat stevig en zo niet wordt dit vastgezet.
- Verrijdbare kasten moeten op de rem.
- Geen meubilair onder een volledig openstaand raam plaatsen.
- Op de bank mogen de kinderen alleen zitten/liggen. Dit om het gevaar van vallen van de bank te verkleinen. Ook wordt een bank te allen tijde tegen de muur geplaatst zodat kinderen hier niet overheen kunnen klimmen/vallen.
- Kinderen mogen niet zonder begeleiding de groep af. Zo is het kind altijd onder toezicht en kan het niet onopgemerkt het gebouw verlaten.
- Kinderen in een kinderstoel moeten altijd vastgezet worden d.m.v. riempjes. Zodra ze goed op en van de stoel af kunnen klimmen hoeven de kinderen niet meer vastgezet te worden.
- Boxen voldoen aan de wettelijke eisen.
- Boxen worden altijd goed afgesloten wanneer er een kindje in ligt.
- Er wordt geen groot speelgoed aangeboden wanneer kinderen in de box spelen, dit om te voorkomen dat de kinderen erop kunnen gaan staan en zo uit de box kunnen vallen.
- Kinderen wordt aangeleerd wanneer ze klaar zijn met het spelen, een activiteit gaan ondernemen met de PM'ers of een andere activiteit willen kiezen dat zij het speelgoed opruimen in de daarvoor bestemde bakken.
- Het speelkleed/matten moet voorzien zijn van antislip. Wanneer de randen omhoog krullen dient het kleed weggegooid te worden i.v.m. struikel gevaar.
- Kinderen niet met een speen door de groepsruimte laten lopen. Is dit niet anders mogelijk, dan speen controleren op scheurtjes, evt. koordjes eraf halen en erop toezien dat een ander kind niet de speen in de mond stopt.
- Eten en drinken doen we aan tafel. Er wordt niet rondgelopen met eten en drinken.
- Als een kind een koordje aan zijn kleding heeft dat langer is dan 22cm moet men dit koordje verwijderen of het kind een ander shirtje aandoen.
- De PM'er wordt getracht geen hete dranken in de buurt van de kinderen te nuttigen. Enkel wanneer deze dranken voldoende zijn afgekoeld.
- Per kwartaal het meubilair en speelgoed controleren (zie logboek).
- Zorg dat de deuren, die toegang verlenen tot buiten de groep, altijd gesloten zijn.
- Het hek van de parkeerplaats (locatie DO Willem) sluiten wanneer de kinderen buitenspelen.
- De buitenhekken zijn overdag gesloten, maar niet op slot. Dit i.v.m. het vrijhouden van de vluchtroute bij calamiteiten.
- De ruimtes voldoende ventileren.
- Zorg ervoor dat de verwarming op de juiste temperatuur is ingesteld.
- Bij het gebruik van de airco mag de binnentemperatuur niet meer dan 6 graden verschillen met de buitentemperatuur.
- Kinderwagens dienen zo opgesteld te worden tijdens breng en haalmomenten dat ze niet in het looppad staan en worden buiten gestald.

Maatregelen m.b.t. slapen en de slaapruidtes

- Kindjes onder de twee jaar in een goed passend slaapzakje laten slapen.
- Zorg ervoor dat de bedjes van de baby's zo kort mogelijk zijn opgemaakt.

- Houd je altijd aan de adviezen ter preventie van wiegendood. In bijlage 9 treft u het protocol Wiegendood aan.
- Inbakeren gebeurt alleen met schriftelijke toestemming van de ouders.
- Geef geen speentjes met koordjes mee naar bed.
- Zodra kinderen zelf kunnen omdraaien bij voorkeur in een beneden bedje plaatsen.
- Alle bedjes voldoen aan de veiligheidseisen.
- De bedden worden afgesloten indien er een kindje in ligt te slapen.
- Er staan geen stoelen/dozen o.i.d. waar de kinderen op kunnen klimmen.
- Als er kinderen op bed liggen worden de slaapkamers elke 15 minuten gecontroleerd.
- De babyfoon wordt aangezet zodra er een kindje in de slaapkamer ligt (babygroep).
- In de slaapkamer komt altijd licht naar binnen.
- Kinderen slapen in bed in een slaapzakje of ondergoed/pyjama. Bovenkleding blijft aan mits deze te warm is of touwtjes/capuchon heeft.
- Het stofzuigen en dweilen van de slaapruidtes wordt gedaan buiten opvangtijden.

Maatregelen m.b.t. verschonen

- Tijdens het verschonen altijd bij het kind blijven staan en bij het pakken van benodigdheden altijd een hand op het kind houden.
- Een kind mag nooit alleen op de aankleedtafel liggen.
- Kind begeleiden tijdens het klimmen op/van de aankleedtafel.
- Het trapje van de aankleedtafel wordt na gebruik direct weer ingeschoven.

Maatregelen m.b.t. het sanitair kinderen

- Natte plekken op de vloer worden direct droog gemaakt zodat er niemand over kan uitglijden.
- Kinderen mogen niet zonder begeleiding naar de toiletten.
- Schoonmaakmiddelen worden buiten bereik van de kinderen bewaard.
- Zorgen dat er altijd toezicht is in de verschoonruimte als de kinderen zelfstandig naar de wc gaan.

Maatregelen m.b.t. sanitair volwassenen

- Er mogen geen schoonmaakmiddelen in het sanitair van de volwassenen staan.
- Er mogen geen kinderen in het sanitair van volwassenen komen.

Gemeenschappelijke keuken (indien aanwezig)

- Kinderen mogen de keuken niet betreden.
- Indien de oven gebruikt wordt, staat deze op het keukenblok.
- Thee of koffie kopjes mogen alleen op het aanrecht tegen de muur staan. Ook niet bij de zijkant van het aanrecht.
- Er mogen geen schoonmaakmiddelen bewaard worden in de lage keukenkastjes.

Keukenblokken op de groepen

- Indien de oven gebruikt wordt, staat deze op het keukenblok.
- De waterkoker dient zo geplaatst te worden dat een kind er niet bij kan. Het snoer moet dusdanig opgeborgen zijn zodat een kind er niet aan kan trekken.
- Thee of koffie kopjes mogen alleen op het aanrecht tegen de muur staan. Ook niet bij de zijkant van het aanrecht.
- In de lades mogen voor het kind geen gevaarlijke voorwerpen liggen. Messen e.d. dienen in een bovenkastje geplaatst te zijn.
- Er mogen geen schoonmaakmiddelen bewaard worden in de lage keukenkastjes.
- De onderdeurtjes dienen te zijn voorzien van kinderbeveiliging.
- Kinderen mogen nooit in de keukenkastjes komen.
- Er mogen geen opstap mogelijkheden geplaatst worden bij de aanrecht.
- Er mogen geen plastic zakken bewaard worden in de keuken waar de kinderen bij kunnen.
- De PM'er ziet toe dat als de warme kraan aan is geweest dat er koud water door de kraan stroomt i.v.m. verbrandingsgevaar.
- Wanneer voedingsmiddelen worden geopend, direct coderen i.v.m. houdbaarheid.

Maatregelen m.b.t. kantoor

- Kinderen mogen niet in het kantoor zonder begeleiding.

Maatregelen m.b.t. voorraadkast, washok, opberghok en buitenkast

- Kinderen mogen niet in de voorraadkast, washok, opberghok of buitenkast.
- Het opberghok, het kantoor, de buitenkast en de voorraadkast dienen, indien aanwezig, na gebruik te allen tijde gesloten en indien mogelijk op slot gedaan te worden.
- Voedsel wordt op een andere plank opgeborgen dan de schoonmaakmiddelen.

Maatregelen m.b.t de buitenruimte

- Alle hekken dienen gesloten te zijn
- Kinderen mogen alleen onder toezicht van een PM'er mee naar buiten.
- De PM'er stelt zich zo op dat alle hoeken van het plein in het zicht liggen.
- Mocht een PM'er giftige of gevaarlijk onkruid signaleren dan moet deze meteen worden verwijderd.
- In de ochtend controleert de PM'er de buitenspeelplaats op rondzwerfend vuil en defecten aan het grote speelmaterialen.
- Zwerfvuil dient direct opgeruimd te worden.
- Mankementen aan speeltoestellen moeten meteen gemeld worden aan de leidinggevende en de kinderen wordt gevraagd er niet op te spelen.
- Handschoenen, die aan koordjes vastzitten, moeten aangedaan worden of uit de jassen worden gehaald. Deze kunnen makkelijk rond de trapper draaien of bij het glijden blijven haken.
- Als een kind een koordje aan zijn kleding heeft dat langer is dan 22cm moet men dit koordje verwijderen of het kind een ander shirt aangeven.

- Wanneer er een kindje naar de wc moet, gebeurt dit onder begeleiding van een PM'er of stagiair.
- Met zonnig weer wordt gehandeld volgens het protocol kinderen in de zon. Hierin staat beschreven wanneer zonnebrandcrème wordt gebruikt en wanneer er besloten wordt binnen te blijven bij te hoge temperaturen. Verder dienen de kinderen zoveel mogelijk in de schaduw te spelen bij zonnig weer. Het protocol treft u aan in bijlage 10.
- Het buitenhok voor de fietsjes is verboden terrein voor de kinderen.
- Bij ijs of sneeuw wordt er pekkel gestrooid.
- Er mogen niet te veel fietsjes e.d. tegelijkertijd op het speelplein, dit i.v.m. botsingsgevaar.
- Het buitenspeelgoed wordt na het buitenspelen opgeruimd.

Maatregelen m.b.t. omgeving

- Tijdens een uitstapje dienen er minimaal twee volwassenen mee te gaan.
- Kinderen die niet of nog maar net kunnen lopen worden meegenomen in een wandelwagen.
- De kinderen die kunnen lopen gaan mee aan de brandslinger, geven de PM'er een hand of worden evt. in de bolderkar vervoerd.

Maatregelen m.b.t. uitstapjes

- Kinderen mogen niet zelf de deuren van de bus/auto openen en sluiten.
- Bus/auto (indien mogelijk) zo parkeren dat schuifdeur naar de stoep staat i.v.m. veilig tijdens het in- en uitstappen.
- Kinderen onder de 1.35m dienen vervoerd te worden in autostoel.
- De PM'er controleert uitsluitend of alle kinderen vastzitten met een gordel.

2. GEZONDHEID

Maatregelen m.b.t. verschoning

- Voor ieder kind een papieren onderlegger gebruiken tijdens de verschoning. Deze wordt samen met de luier direct na de verschoning weggegooid.
- Vuile luiers direct in de daarvoor bestemde luiერemmers deponeren.
- Bij een poepluier altijd gebruik maken van handschoenen.
- Na het verschonen dient de PM'er de handen te wassen
- Aankleedtafel na iedere verschoonronde schoonmaken (minimaal 2x per dag).
- Een washandje wordt voor maximaal 1 kind gebruikt en hierna in de was gedaan.
- Er worden papieren handdoeken gebruikt, welke na gebruik in de prullenbak worden gegooid.
- Wc-brillen 3x per dag afnemen.
- Wc-potjes na ieder gebruik omspoelen en dagelijks soppen.
- Laat kinderen geen speelgoed in de verschoonruimte meenemen.
- Laat kinderen niet kruipen in de verschoonruimte.
- De kinderen leren hun handen te wassen met zeep na toiletgebruik, na het buitenspelen en voor en na het eten.
- Kinderen verzorgd en schoon meegeven aan de ouders aan het einde van de dag.

- Zorg ervoor dat de papieren handdoekjes altijd voorradig zijn om de handen af te drogen.
- Leeg de luiერemmers tussen de middag indien nodig.
- Gebruikte tissues in de prullenbak.
- Poets de wc's uit met de wc- borstel en toiletreiniger en spoel dit meteen door i.v.m. de veiligheid van de kinderen.

Maatregelen m.b.t. voeding

Flesvoeding

- Handsen wassen met zeep vóór het bereiden van voedsel, na het toiletgebruik en na schoonmaakwerkzaamheden.
- Werk met schone flesjes en speentjes.
- Het meebrengen van aangemaakte zuigelingenvoeding naar het Kindercentrum is niet toegestaan.
- Controleer op de lijst van de keukenkast welke voeding het kindje krijgt en de houdbaarheidsdatum van de voeding.
- Was je handen voordat je begint met het bereiden van de fles- of borstvoeding.
- Voor kunstvoeding wordt bronwater gebruikt.
- Pak water uit de kan die bestemd is voor de flesjes en doe de juiste hoeveelheid in het flesje.
- Maak de voeding volgens de richtlijnen die op het pak staan.
- Bij het schudden van de babyfles het afsluitdopje gebruiken.
- Overgebleven flesvoeding niet meer opwarmen en hergebruiken.
- Flessen na iedere voeding goed schoonmaken.
- Aan het einde van de dag worden alle flessen en spenen gesteriliseerd en in de koelkast bewaard.

Borstvoeding

- De koelkasttemperatuur mag maximaal 6 graden Celsius zijn; bij deze temperatuur kunnen ziekteverwekkers zich niet direct vermenigvuldigen.
- Bij aanleveren van moedermelk de ouders informeren of deze uit de koelkast komt. Zo niet worden ouders geadviseerd deze niet mee te geven in verband met het overbrengen van ziektekiemen. Flesjes moedermelk dienen altijd voorzien zijn van naam en datum.
- Verwarm de voeding in een flessenwarmer.
- Bewaar geen restjes borstvoeding, maar vraag de ouder(s) altijd reserve voeding mee te geven.
- Borstvoeding moet in de koelkast op 4 graden Celsius worden bewaard.

Fruit

- Was je handen voordat je begint met het bereiden van fruit. Gebruik enkel de kraan van het keukenblok op de groep.
- Was het fruit.
- Maak voor elk kind een beker met stukjes fruit.
- Laat de kinderen hun handsen wassen voordat zij aan tafel gaan.
- Pak schone slabbetjes (babygroep).

- Bij fruithapjes zorg je ervoor dat elk kind zijn eigen lepeltje heeft.
- Maak de tafel schoon na het fruit eten.

De maaltijd

- Laat de kinderen hun handen wassen.
- Was je handen voordat je begint met het bereiden van het eten. Gebruik enkel de kraan van het keukenblok op de groep.
- Met de lunch pakt de PM'er als laatste de spullen uit de koelkast, zodat deze zo lang mogelijk gekoeld blijven.
- Vleeswaren en kaas dienen in een afsluitbare verpakking te zitten of bewaard te blijven.
- Werk met schoon keukenmateriaal.
- Bewaar geen restjes.
- Berg gekoelde producten na aflevering of aankoop meteen in de koelkast op.
- Bewaar gekoelde producten in de koelkast, maximaal 6 graden Celsius.
- Gooi gekoelde producten die langer dan 30 minuten buiten de koelkast zijn geweest weg.
- Producten worden gecodeerd wanneer het is geopend.
- Controleer de houdbaarheidsdatum voor gebruik.
- Geef de kinderen per maaltijd hun eigen servies. Houd toezicht dat ze andermans servies niet gebruiken.
- Neem de gezichten van de kinderen af met voor ieder kind een apart washandje, dat na gebruik de was in gaat of een snoetenpoetser per kind, die na gebruik wordt weggegooid.
- Slabbetjes na gebruik in de was.
- Spuugdoekjes na gebruik in de was.
- Laat kinderen bij hoge temperatuur extra drinken.

Maatregelen m.b.t. ziekten

Het overdragen van ziektekiemen voorkomen

- Eenmaal per dag de spenen steriliseren. Gedurende de dag op een eigen haakje hangen indien ze niet in gebruik zijn.
- Wekelijks zorgdragen voor het schoon houden van speelgoed (zie logboek).
- Speelgoed dat in de mond gedaan wordt moet dagelijks gereinigd worden. Ander speelgoed en stoffen speelgoed eenmaal per week.
- Zorg voor een goede ventilatie op de groepen. De slaapkamers moeten minstens twee keer per dag geventileerd worden. Dit kan in de ochtend en aan het einde van de dag.
- Bij gebruik van een koortsthermometer een nieuw hoesje gebruiken en daarna reinigen met 70% alcohol.
- Bij gebruik van zalf of crème, gebruik altijd een wattenstaafje, tissue of rubberen handschoenen.
- Zorg voor een goede taakverdeling om de risico's te beperken wanneer een PM'er verkouden is en regelmatig hoest. Spreek dan af dat een collega de bereiding van voeding voor zijn rekening neemt. Hoest of nies altijd in een richting waar geen kinderen, collega's of voeding staan. Was je handen daarna.
- Leer de kinderen bij hoesten of niezen hun hand voor de mond te houden.

- Gebruik bij iedere snotneus een aparte tissue of stuk toiletpapier.
- Tijdens (dreigende) griep pandemie, de deurklinken tussen de middag en aan einde van de dag hygiënisch schoonmaken met ontsmettend schoonmaakmiddel en vaker luchten.
- Na het openen van producten, eerst coderen voordat het wordt opgeruimd.
- Geen etenswaren meenemen in het toilet.
- Na verschoning geen handen wassen waar etenswaren worden bereid.
- Rauwe producten (die besmet kunnen zijn met ziekteverwekkers) door en door verhitten (bijvoorbeeld vlees).

Gezondheidsrisico's ten gevolge van (het uitblijven van) medisch handelen

- Medicijnen mogen alleen, met schriftelijke goedkeuring originele verpakking incl. bijsluiter en met een duidelijke uitleg, van de ouders worden toegediend.
- Het geneesmiddel is voorgeschreven op naam van het betreffende kind.
- De houdbaarheidsdatum van het geneesmiddel is nog niet verstrekt.
- Lees de bijsluiter voor het verstrekken van het medicament.
- Laat ouders altijd een medicijnverklaring invullen wanneer zij willen dat de PM'ers hun kind iets toedienen.
- Bewaar medicijnen zo nodig in de koelkast.
- Op een dag wordt er één verantwoordelijke aangewezen voor het toedienen van de medicatie.
- Geef medicijnen niet voor het eerst in het Kindercentrum, verstrek alleen medicamenten die al eerder thuis verstrekt zijn.
- Wij dienen geen koortsverlagende medicijnen toe.

Wondverzorging

- Dek een loopoor af met een gaasje.
- Was je handen voor en na de wondverzorging.
- Bij wondverzorging altijd wegwerphandschoenen gebruiken om contact met bloed en wondvocht te vermijden. Was handen met zeep voor en na wondverzorging.
- Dek wondjes met een pleister af en verwissel de pleister bij doordrenkt bloed regelmatig.
- Was handen voor en na wondverzorging.
- Met handschoenen aan wordt gemorst bloed verwijderd; neem het bloed op met een papieren tissue, maak de ondergrond schoon met water en zeep.
- Was met bloed bevulde kleding en linnengoed op 60 graden Celsius.

Thermometer

- Desinfecteer de thermometer voor en na gebruik met alcohol 70 %.
- Gebruik handschoenen

Maatregelen m.b.t. slapen

Spenen en knuffels

- Zorg dat ieder kind een eigen speen heeft.
- Gebruik de speen zo min mogelijk.
- Hang de speen aan het haakje in de keuken wanneer het niet wordt gebruikt. Liefst met hoesje erom.
- Zorg ervoor dat het knuffeltje alleen mee naar bed gaat. Verder wordt dit in het bakje van het kind bewaard.

Bedjes

- Verschoon zichtbaar vuil beddengoed meteen.
- Beddengoed, slaapzakken en dekens worden minimaal 1x in de week gewassen.
- Gebruik voor ieder kind een eigen slaapzakje.
- Voor elk kind wordt eigen beddengoed gebruikt. Wanneer het bedje in gebruik is, wordt door de PM'er aangeduid welk kind dit is. Dit kan met een knijper met naam aan het beddengoed of op de bedjes voorzien van een naamkaartje.

Maatregelen m.b.t. speelgoed

Speelgoed

- Berg speelgoed dat niet in gebruik is in afgesloten kasten/bakken op.
- Reinig zichtbaar verontreinigd speelgoed meteen.
- Gooi beschadigd speelgoed meteen weg.
- Houdt speelgoed voor binnen en buiten gescheiden.
- Reinig speelgoed zoals vermeld staat in het logboek.

Knuffels

- Knuffels en stoffen speelgoed worden maandelijks gewassen.

Verkleedkleden

- Verkleedkleden worden maandelijks gewassen.

Maatregelen Afval

- Gebruik afsluitbare vuilnisbakken. Leeg ze regelmatig en reinig de deksel.
- Vertel de kinderen dat ze niet met de vuilnisbakken mogen spelen.
- Poepluiers worden in een luierzakje gedaan voordat deze in de luieremmer wordt gegooid.
- Maak de luieremmer van de luiers tussen de middag (indien nodig) en aan het einde van de dag leeg.
- Vaatdoek na elk gebruik goed met heet water uitspoelen.
- Pak elke dag, bij zichtbare verontreiniging en na vuile klusjes een schone vaatdoek.

Maatregelen m.b.t. buitenspelen

- Beperk de duur van het buitenspelen bij extreme hitte of extreem lage temperaturen. Tussen 13.00-15.00 uur binnen blijven. Voor meer informatie verwijzen wij graag naar bijlagen 10, het protocol kinderen in de zon.
- Zorg voor juiste kleding als het erg koud is en pas hier de tijdsduur van het buitenspelen op aan.
- Op de buitenspeelplaats worden geen, voor de kinderen, schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt voor het groen.
- Voorkom verbranding van het kind. Voordat hij/zij de zon ingaat goed in te smeren met zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor en evt. het kind voorzien van T-shirt of truitje.
- Maak gebruik van parasols of zonneschermen.
- Tijdens zonnig weer het spel aanpassen van de kinderen zodat grote inspanning wordt vermeden.
- Laat de kinderen bij hoge temperaturen extra drinken.

Maatregelen m.b.t. onze dieren

- Leer kinderen met respect om te gaan met de dieren en natuur.
- De verzorging van de konijnen wordt enkel door de PM'ers uitgevoerd.

BIJLAGE 2

MAATREGELEN / REGELS T.B.V. BSO

In het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid zijn een aantal grote risico's benoemd en zijn de belangrijkste door het Kindercentrum genomen maatregelen en regels daartegen benoemd. Hieronder treft u echter een volledig overzicht van alle maatregelen en regels welke door het Kindercentrum gehanteerd worden aan.

1. VEILIGHEID

Maatregelen m.b.t. de entree

- BSO Willem is te bereiken via een trap. Op deze trap dient rustig gelopen te worden. Voor meer informatie verwijzen wij graag naar bijlage 11, protocol buitentrap BSO Willem.
- PM'ers en ouders dienen er op toe te zien dat hun kinderen geen voorwerpen in de gang op de grond gooien of rond laten slingeren. Voorwerpen die rondslingeren in de gang dienen direct verwijderd te worden.
- PM'ers en ouders dienen ervoor te zorgen dat de kinderen geen vingers tussen de deur krijgen door het kind te wijzen op het gevaar en er zelf op te letten.
- PM'ers doen het licht uit wanneer er voldoende buitenlicht binnen komt. Wanneer dit niet het geval is, moet het licht blijven branden.
- Als er losse elektriciteits snoeren worden geconstateerd dan deze direct verwijderen. Wanneer dit niet mogelijk is, doorgeven aan leidinggevende.
- Materialen die kapot zijn worden direct verwijderd of afgeschermd. Dit wordt direct gemeld bij de leidinggevende.
- Ouders dienen erop toe te zien dat zij hun tassen niet onbewaakt achterlaten.
- Tassen van PM'ers worden buiten het bereik van kinderen gehouden.
- Natte plekken worden direct droog gemaakt zodat er niemand over uit kan glijden.

Maatregelen m.b.t. de leefruimte

- Het stofzuigen en dweilen van de leefruimte wordt zo veel mogelijk gedaan buiten opvangtijden.
- PM'ers en ouders dienen ervoor te zorgen dat de kinderen geen vingers tussen de deur krijgen door het kind te wijzen op het gevaar en er zelf op te letten.
- PM'ers doen het licht uit wanneer er voldoende buitenlicht binnen komt. Wanneer dit niet het geval is, moet het licht blijven branden.
- Als er losse elektriciteits snoeren worden geconstateerd dan deze direct verwijderen. Wanneer dit niet mogelijk is, doorgeven aan leidinggevende.
- Materialen die kapot zijn worden direct verwijderd of afgeschermd. Dit wordt direct gemeld bij de leidinggevende.
- Natte plekken worden direct droog gemaakt, zodat er niemand over uit kan glijden.
- Ouders dienen erop toe te zien dat zij hun tassen niet onbewaakt achterlaten.
- Tassen van PM'ers worden buiten het bereik van kinderen gehouden.
- Het opberghok, het kantoor en de voorraadkast dienen, indien aanwezig, na gebruik te allen tijde gesloten te worden en indien mogelijk op slot gedaan te worden.

- Kinderen mogen niet in het opberghok, het kantoor of de voorraadkast komen.
- Schoonmaakmiddelen moeten in een afgesloten kast of bovenin waar de kinderen niet bij kunnen worden opgeborgen.
- Er mag niet worden gerend in de leefruimte.
- Er mag niet met spullen gegooid worden.
- De meubelen worden zo weggezet dat de kans op stoten het kleinst is.
- Meubilair staat stevig en zo niet wordt dit vastgezet.
- Vrijrijdbare kasten moeten op de rem.
- Geen meubilair onder een openstaand raam plaatsen.
- Kinderen niet op de leidsterstoel laten zitten en/of spelen.
- Op de bank mogen de kinderen alleen zitten/liggen. Dit om het gevaar van vallen van de bank te verkleinen.
- Speelgoed dat stuk is of scherpe randen heeft direct weggoeien.
- Kinderen wordt aangeleerd wanneer ze klaar zijn met spelen dat zij het speelgoed opruimen in de daarvoor bestemde bakken.
- Het speelkleed moet voorzien zijn van antislip. Wanneer de randen omhoog krullen moet het kleed weg i.v.m. struikel gevaar.
- Kinderen mogen niet op de vensterbanken staan.
- Zitten in de vensterbank is enkel mogelijk wanneer deze is omgebouwd tot een bankje.
- PM'ers zorgen ervoor dat de vluchtwegen vrij blijven.
- De PM'er ziet erop toe dat warme dranken niet onbeheerd op tafel staan in de buurt van de kinderen.
- Eten en drinken doen we aan tafel.
- Per kwartaal het meubilair en speelgoed controleren (zie logboek).
- Bij het gebruik van de airco (indien aanwezig) mag de binnentemperatuur niet meer dan 6 graden verschillen met de buitentemperatuur.

Maatregelen m.b.t. het sanitair kinderen

- Natte plekken worden direct droog gemaakt, zodat er niemand over uit kan glijden.
- Schoonmaakmiddelen worden hoog en in de kast opgeborgen zodat de kinderen er niet bij kunnen.
- Na het gebruik van schoonmaakmiddelen worden deze direct weer opgeborgen.
- De kinderen mogen niet in de voorraadkast komen (indien deze in het sanitair van de kinderen aanwezig is).

Maatregelen m.b.t. sanitair volwassenen

- Er mogen geen schoonmaakmiddelen in het sanitair van de volwassenen staan.
- Er mogen geen kinderen in het sanitair van volwassenen komen.

Maatregelen m.b.t. de keuken

- De kinderen mogen niet in de keukenkastjes komen.
- Schoonmaakmiddelen worden hoog opgeborgen in de keukenkastjes.
- Kinderen niet alleen laten met scherpe voorwerpen bijvoorbeeld een aardappelschilmes.

- Bij het inladen van de vaatwasser moeten de messen met de punt naar beneden.
- De PM'er ziet erop toe dat als de warme kraan aan is geweest dat er koud water door de kraan stroomt i.v.m. verbrandingsgevaar.
- Wanneer voedingsmiddelen worden geopend, direct coderen i.v.m. houdbaarheid.
- Kinderen mogen niet zelfstandig de oven gebruiken. Verdere regels en maatregelen zijn opgenomen in het protocol 'gebruik oven'. Deze treft u aan in bijlage 12.

Maatregelen m.b.t. kantoor

- Kinderen mogen niet in het kantoor komen zonder begeleiding.

Maatregelen m.b.t. voorraadkast, washok, opberghok en buitenkast

- Kinderen mogen niet in de voorraadkast, het washok, het opberghok of de buitenkast. .
- Het opberghok, het kantoor, de buitenkast en de voorraadkast dienen, indien aanwezig, na gebruik te allen tijde gesloten en indien mogelijk op slot gedaan te worden.
- Voedsel wordt op een andere plank opgeborgen dan de schoonmaakmiddelen.

Maatregelen m.b.t. de buitenruimte

- Kinderen mogen alleen onder toezicht van een PM'er mee naar buiten.
- PM'er stelt zich zo op dat alle hoeken van het plein in het zicht liggen.
- Mocht een PM'er giftige of gevaarlijk onkruid signaleren dan moet deze meteen worden verwijderd.
- Vóór het spelen controleert de PM'er de buitenspeelplaats op rondzwerfend vuil en defecten aan speelmateriaal.
- Zwerfvuil dient direct opgeruimd te worden.
- Mankementen aan speeltoestellen moet direct gemeld worden aan de leidinggevende of aan de directie van de basisschool wanneer het een speeltoestel van het schoolplein betreft.
- Bij mankementen aan speeltoestellen wordt de kinderen gevraagd hier niet op of in te spelen.
- Handschoenen, die aan koordjes vastzitten, moeten aangedaan worden of uit de jassen worden gehaald. Deze kunnen makkelijk rond de trapper draaien of bij het glijden blijven haken.
- Als een kind een koord aan zijn kleding heeft dat langer is dan 22cm moet men dit koordje verwijderen of het kind ander kleding aangeven.
- Het berghok voor het buitenspeelgoed is verboden terrein voor de kinderen.
- Bij ijs of sneeuw wordt er pekkel gestrooid.
- Het buitenspeelgoed na het buitenspelen opruimen.
- De kinderen mogen alleen onder toezicht buiten spelen.
- Bij zonnig weer wordt het protocol 'kinderen in de zon' gehanteerd. Dit protocol treft u aan in bijlage 10.
- Bij warm weer de kinderen evt. insmeren met zonnebrandcrème en zoveel mogelijk in de schaduw laten spelen voor zover dat mogelijk is.

Maatregelen m.b.t. de omgeving

- Kinderen worden binnen of op het speelplein opgehaald en gaan met hun ouders mee naar de auto.
- Bij ijs of sneeuw wordt er pekkel gestrooid.

Maatregelen m.b.t. uitstapjes

- Kinderen mogen niet zelf de deuren van de bus/auto openen en sluiten.
- Bus/auto (indien mogelijk) zo parkeren dat schuifdeur naar de stoep staat i.v.m. veilig in en uitstappen.
- Kinderen onder de 1.35 m dienen vervoerd te worden in een autostoel/stoelverhoger.
- Controleren of de kinderen de gordels goed om hebben.

2. GEZONDHEID

Maatregelen m.b.t. voeding

- Met de lunch pakt de PM'er als laatste de spullen uit de koelkast zodat deze zo lang mogelijk gekoeld blijven.
- Vleeswaren en kaas dienen in een afsluitbare verpakking te zitten of bewaard te blijven.
- Werk met schoon keukenmateriaal.
- Bewaar geen restjes.
- Berg gekoelde producten na aflevering of aankoop meteen in de koelkast op.
- Bewaar gekoelde producten onder de 7 graden Celsius.
- Gooi gekoelde producten die langer dan 30 minuten buiten de koelkast zijn geweest weg.
- Producten worden gedoceerd wanneer deze zijn geopend.
- Controleer de houdbaarheidsdatum voor gebruik.
- Geef de kinderen per maaltijd hun eigen servies. Houd toezicht dat ze andermans servies niet gebruiken.
- Het bereiden van voedsel wordt op een schone ondergrond gedaan.

Het overdragen van ziektekiemen voorkomen

- De kinderen leren hun handen te wassen met zeep na toiletgebruik, na het buitenspelen en voor en na het eten.
- De PM'ers dienen hun handen te wassen met zeep vóór het bereiden van voedsel, na het toiletgebruik en na schoonmaakwerkzaamheden.
- Open blaasjes/wondjes dienen afgedekt te worden met een pleister.
- We gebruiken voor het poetsen van handen/gezichten één snoetenpoetser per kind, die direct erna weggegooid wordt.
- We leren de kinderen dat ze na toiletgebruik zorgvuldig hun handen moeten wassen.
- Er worden papieren handdoeken gebruikt, welke na gebruik in de prullenbak worden gegooid.
- Zichtbaar vuile handdoeken/vaatdoeken worden direct in de was gegooid.

- Wanneer voedingsmiddelen worden geopend, direct coderen i.v.m. houdbaarheid.
- Speelgoed wordt regelmatig schoongemaakt (zie logboek op elke groep).
- Speelgoed dat zichtbaar vuil is, dient direct schoongemaakt te worden.
- Verkleedkleden worden maandelijks gewassen. Wanneer er hoofdluis heerst, worden deze opgeborgen in dichte vuilniszakken voor minimaal 24 uur.
- De PM'er dient te voorkomen dat een kind gebeten/ gekrabd wordt door een dier.
- De PM'er ziet erop toe dat de handen worden gewassen na contact met dieren.

Gezondheidsrisico's als gevolg van het binnenmilieu

- De PM'er houdt de temperatuur in de gaten en zorgt voor voldoende frisse lucht door elke dag de ruimtes te ventileren.
- Bij te hoge temperatuur worden de radiatoren uitgedraaid.
- Er wordt niet gerookt in en rond de locatie.
- Er wordt geen terpentijn, spuitbussen o.i.d. gebruikt als de kinderen in de ruimte zijn.
- De ruimtes zijn voorzien van speciale plafonds voor de akoestiek.
- Er mogen geen dieren in de ruimte die allergieën kunnen opwekken.
- De ruimte wordt elke dag schoongemaakt buiten de opvangtijden.

Gezondheidsrisico's als gevolg van het buitenmilieu

- De zandbak wordt voor gebruik nagekeken op ontlasting en zwerfvuil.
- Na spelen in het bos (uitstapje) worden ouders erop gewezen hun kind extra te controleren op eventuele tekenbeten.
- Bij zonnig weer de kinderen insmeren met zonnebrand en schaduw plaatsen creëren. Ook wordt het protocol 'kinderen in de zon' gehanteerd. Dit protocol treft u aan in bijlage 10.
- Kinderen regelmatig laten drinken bij warm weer.
- Zorg dat de kinderen warm genoeg zijn aangekleed bij koud weer.
- Er worden geen bestrijdingsmiddelen gebruikt op de pleinen.

Gezondheidsrisico's ten gevolge van (het uitblijven van) medisch handelen

- De PM'er heeft een overzicht van de kinderen die een allergie hebben en weten hoe ze om moeten gaan met een allergische reactie.
- Medicijnen worden buiten bereik van kinderen opgeborgen. Voor het meten van de temperatuur wordt een (oor) thermometer gebruikt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van hoesjes die na elk gebruik weggegooid worden. Na gebruik wordt de thermometer gereinigd met alcohol.
- Bij het aanbrengen van zelf/crème wordt gebruik gemaakt van handschoenen.
- Medicijnen mogen alleen, met schriftelijke goedkeuring originele verpakking incl. bijsluiters en met een duidelijke uitleg, van de ouders worden toegediend.
- Het geneesmiddel is voorgeschreven op naam van het betreffende kind.
- De houdbaarheidsdatum van het geneesmiddel is nog niet verstrekt.
- Lees de bijsluiters voor het verstrekken van het medicament.
- Laat ouders altijd een medicijnverklaring invullen, wanneer zij willen dat de PM'er hun kind medicijnen toedient.

- Bewaar medicijnen zo nodig in de koelkast.
- Noteer dat de medicatie is toegediend, zodat wordt voorkomen dat een medicijn twee keer of juist niet wordt toegediend.
- Geef medicijnen niet voor het eerst op het kindercentrum, verstrek alleen medicamenten die al eerder thuis verstrekt zijn.
- Wij dienen geen koortsverlagende medicijnen toe.

Wondverzorging

- Dek een loopoor af met een gaasje.
- Draag zorg voor een goede hygiëne tijdens het verzorgen van wondjes.
- Was je handen voor en na de wondverzorging
- Bij wondverzorging altijd wegwerphandschoenen gebruiken om contact met bloed en wondvocht te vermijden. Was handen met zeep voor en na wondverzorging.
- Dek wondjes met een pleister af en verwissel de pleister bij doordrenkt bloed regelmatig.
- Was handen voor en na wondverzorging.
- Met handschoenen aan wordt gemorst bloed verwijderd; neem het bloed op met een papieren tissue, maak de ondergrond schoon met water en zeep, spoel het oppervlak schoon en droog na en desinfecteer daarna met ruim alcohol 70%.
- Was met bloed bevulde kleding en linnengoed op 60 graden Celsius.

BIJLAGE 3

PROTOCOL - BRANDVEILIGHEID

1. Uitgangen en vluchtroutes

Alle ruimten binnen het Kindercentrum dienen veilig en snel te verlaten zijn. Obstakels die voor de (nood) uitgang staan dienen verwijderd te worden.

2. Brandblusmiddelen

Alle blusmiddelen mogen niet verplaatst worden, alleen in geval van brand uiteraard. Verbreking van de verzegeling dient te allen tijde gemeld te worden bij de leidinggevende en/of directie. Ieder jaar wordt er controle uitgevoerd door Van Rijn Brandbeveiliging. Zij verzorgen het periodieke onderhoud van de veiligheidsmiddelen waardoor bij een calamiteit adequaat gehandeld kan worden.

3. Ontruimingsplan en bedrijfsnoodplan

Op iedere locatie hangt het ontruimingsplan op een zichtbare plek. Het ontruimingsplan wordt jaarlijks geactualiseerd.

4. Bedrijfshulpverlening

Er wordt jaarlijks een herhaling cursus kinder-EHBO en/of BHV georganiseerd.

5. Verwarmings- en kookgelegenheden

Er mag in het gebouw géén open vuur gebruikt worden zoals aanstekers, lucifers, kaarsen waxinelichtjes e.d.

6. Afval

Het gehele gebouw is rookvrij.

BIJLAGE 4

PROTOCOL – GEBRUIK ZWEMBADJES

Met mooi weer wordt ter verkoeling het gebruik van zwembadjes, bakken en/of ander waterspeelgoed aangeboden. Voor het gebruik hiervan gelden een aantal regels voor de BSO, DO en PO.

1. DO en PO

- De badjes mogen gevuld worden met een laagje water tot de eerste ring.
- De kinderen die niet zindelijk zijn, dragen een luier.
- De kinderen die zindelijk zijn dragen een onderbroekje.
- In het badje mag alleen worden gespeeld met bad eendjes, bootjes en ander speelgoed waar het water niet in blijft staan.
- Te allen tijde moet er een leidster bij de badjes blijven. Een andere leidster kan de kinderen in en uit de badjes halen.
- Eten en drinken is ten strengste verboden in het badje. Dat doen de kinderen aan tafel.
- De badjes worden na gebruik direct geleegd en opgeruimd.

2. BSO

- De badjes mogen gevuld worden met een laagje water tot de eerste ring.
- Te allen tijde moet er een leidster bij de badjes blijven. Een andere leidster kan de kinderen in en uit de badjes halen.
- Eten en drinken is ten strengste verboden in het badje. Dat doen de kinderen aan tafel.
- De badjes worden na gebruik direct geleegd en opgeruimd.

BIJLAGE 5

PROTOCOL – UITSTAPJES DAG- EN PEUTEROPVANG

1. Algemeen

In dit protocol staan de algemene regels en afspraken die gemaakt worden betreffende het verlaten van het terrein van de opvanglocatie voor kinderen van 0 - 4 jaar die op dat moment gebruik maken van de diensten van het Kindercentrum.

Het kan voorkomen dat de PM'er(s) een activiteit of uitstapje plannen buiten het terrein van het kindercentrum. Het uitgangspunt van het plannen van deze activiteiten of uitstapjes is om de kinderen andere ervaringen op te laten doen en de wereld te ontdekken. Door de mogelijkheid van uitstapjes verbreden we het activiteitenprogramma voor de kinderen. Het is een mooie aanleiding met kinderen in gesprek te gaan en het kan ondersteunend zijn bij het een thema waaraan op dat moment wordt gewerkt.

2. Voorwaarden voor een uitstapje

- De PM'ers die de kinderen meenemen voor een uitstapje kennen de kinderen en zijn zich bewust van de risico's die gepaard gaan met uitstapjes;
- De PM'ers zijn zich bewust van de verantwoordelijkheid die zij dragen voor de kinderen en dragen er zorg voor dat de veiligheid van de kinderen zoveel mogelijk gewaarborgd is;
- De aard van de activiteiten waarvoor het terrein wordt verlaten hebben een meerwaarde voor de kinderen (educatieve of ontwikkelingsgerichte activiteit).
- De aard van de activiteit wordt afgestemd op de leeftijd van de kinderen.
- De uitvoering van de activiteit dient aan te sluiten bij het pedagogisch beleidsplan van het Kindercentrum.

3. Toestemming

Daar het verlaten van het terrein en het maken van uitstapjes ook een zeker risico met zich meebrengt, zijn risico beperkende maatregelen opgesteld om bepaalde risico's te voorkomen. Hierbij is het informeren en toestemming verkrijgen van ouder(s)/verzorger(s) belangrijk.

Tijdens het kennismakingsgesprek worden ouders geïnformeerd over de algemene afspraken. Tijdens de inschrijving geeft de ouder(s)/verzorger(s) op het inschrijfformulier aan of zij wel/niet toestemming geven voor uitstapjes.

Wanneer een uitje gepland staat en één of enkele kinderen hebben geen toestemming van de ouder(s) het terrein te verlaten, dan wordt voor deze kinderen opvang op een vervangende groep gezocht. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht.

4. Voorwaarden tijdens een uitstapje

- Tijdens een uitstapje gaan te allen tijde twee personen mee. Dit kunnen twee PM'ers zijn, maar ook een PM'er met een stagiair mits het BKR dit toelaat. De PM'er blijft in dit geval de verantwoordelijkheid dragen.
- Tijdens een uitstapje in de directe omgeving wordt een beperkte afstand afgelegd.
- De PM'ers maken de inschatting welk kind in een buggy meegaat en welk kind aan de hand of met de hand aan de buggy kan meelopen.
- Kinderen lopen te allen tijde mee aan de brandslinger. Afspraken worden bij de kinderen onder de aandacht gebracht en waar nodig herhaald.
- De PM'ers zorgen ervoor dat zij overzicht hebben over alle kinderen tijdens het uitstapje. Dit betekent dat zowel voor als achteraan de rij een PM'er meeloopt.
- Tijdens uitstapjes waarbij ouders betrokken zijn, blijven de PM'ers te allen tijde verantwoordelijk.
- De PM'ers nemen te allen tijden mee; verbandtrommel, verzorgings- en verschoningspullen, tissues, voldoende eten en drinken, zonnebrand, lijst met gegevens van de kinderen, de iPad en een telefoon.
- De kinderen worden regelmatig geteld. Bij vertrek, bij aankomst, tussendoor op de plek van bestemming en op het moment van vertrek.

5. Voorwaarden voor het vervoeren van kinderen

Een uitstapje met bestemming buiten de directe omgeving van het kindercentrum houdt in dat de PM'er(s) met de kinderen een activiteit ondernemen waar de kinderen met een vervoersmiddel naartoe gebracht dienen te worden. De volgende voorwaarden zijn gesteld aan het vervoeren van kinderen:

- Te allen tijde overleggen de PM'ers hun plan met de leidinggevende. Die beoordeelt het plan en geeft toestemming.
- Ouders worden vooraf geïnformeerd over de bestemming en het vervoer van de kinderen.
- Ouders dienen schriftelijke toestemming te geven voor het vervoeren van hun kinderen.
- Ouders dienen de autostoel van hun kind mee te geven zodat de kinderen op gepaste wijze en volgens de juiste richtlijnen vervoerd kunnen worden.
- De kinderen zijn voorzien van een duidelijk armbandje met naam en telefoonnummer van de PM'er die mee is.
- Enkel kinderen van 2-4 jaar worden meegenomen voor uitstapjes met een vervoersmiddel.
- Tijdens uitstapjes waarbij ouders betrokken zijn, blijven de PM'ers te allen tijde verantwoordelijk.
- Bij uitstapjes met een vervoersmiddel geldt de regel dat elke volwassene verantwoordelijk is voor twee kinderen.
- De PM'ers nemen te allen tijden mee: verbandtrommel, verzorgings- en verschoningspullen, tissues, voldoende eten en drinken, zonnebrand, lijst met gegevens van de kinderen, de iPad en een telefoon.

BIJLAGE 6

PROTOCOL – UITSTAPJES BSO

- Er worden geen uitstapjes gemaakt, waarbij de verantwoordelijkheid wordt overgedragen aan een ander persoon of organisatie. Er zijn altijd leidsters van het Kindercentrum aanwezig bij het uitje.
- Leidsters die het uitstapje begeleiden en uitvoeren kennen de kinderen. Tijdens een uitje staat er niet meer dan één invaller op de groep.
- Tijdens uitjes geldt de normale BKR echter streven we ernaar een extra PM'er in te zetten bij uitstapjes. Bij het plannen van de uitstapjes wordt er rekening gehouden met het soort uitje, de leeftijd van de kinderen, de samenstelling van de groep, de ervaring van de PM'er.
- Bij uitstapjes met ons eigen vervoer zorgen wij dat er voldoende vervoersmiddelen aanwezig zijn die aan de veiligheidseisen voldoen. We maken zelf de autogordels van de kinderen vast. Ander vervoer waar we gebruik van maken is de taxi.
- De kinderen krijgen allemaal een felgekleurde polsbandje met hun naam en het telefoonnummer van één van de PM'ers die mee is. Bij een grote groep zullen de kinderen opsplitsen in kleinere groepjes. Zo heeft de PM'er meer overzicht.
- De PM'ers nemen te allen tijde mee; verbandtrommel, tissues, voldoende eten en drinken, zonnebrand, lijst met gegevens van de kinderen en een telefoon.
- Uitstapjes zoals in de zomervakantie en uitstapjes die niet lopend te bereiken zijn, melden wij tijdig aan de ouders en moeten zij hiervoor toestemming geven. Een bezoek aan de speeltuin in de buurt niet.

BIJLAGE 7

PROTOCOL – VERWACHTINGEN EN VOORWAARDEN T.A.V. PM'er

1. Inleiding

Op het Kindercentrum heerst een open aanspreekcultuur. In dit protocol tref je een opsomming van de verwachtingen en voorwaarden die wij stellen aan een PM'er die werkzaam is bij het Kindercentrum.

2. Voorwaarden en verwachtingen t.o.v. ouder en kind

- Je biedt dagelijkse verzorging aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar. Dit doe je op een respectvolle en liefdevolle manier.
- Je draagt bij aan de opvoeding en verzorging van de kinderen en ondersteunt hen daarbij.
- Je zorgt voor een veilige, gezellige en stimulerende omgeving.
- Je hebt veel contact met de ouders of opvoeders. Bij kennismaking bespreek je hun wensen wat betreft de opvang van hun kind. Bij het halen en brengen begroet je ouder en kind, wissel je dagelijkse informatie uit en informeer je ze over de voortgang in de ontwikkeling van hun kind.
- Je stimuleert (spelenderwijs) de cognitieve, motorische, sociaal-emotionele, creatieve en spraak-taalontwikkeling.
- Je werkt volgens de dagindeling en de regels die in het beleidsplan van het Kindercentrum zijn opgesteld.
- Je signaleert bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind en bespreekt dit met je collega's en leidinggevende.
- Je zorgt voor activiteiten die de ontwikkeling van kinderen met of zonder specifieke begeleidingsvraag stimuleert. De activiteiten sluiten aan bij hun wensen en mogelijkheden en zijn uitdagend. Je houdt hierbij rekening met de leeftijd, ontwikkelingsniveau en interesse.

3. Voorwaarden en verwachtingen PM'er

- Het vormen van de gewenste beroepshouding door eigenschappen te bezitten als betrokkenheid, inzet, enthousiasme, behulpzaamheid, loyaliteit, collegialiteit, eerlijkheid, doorzettingsvermogen, initiatief, overleggen en een positief kritische instelling.
- Je hebt verantwoordelijkheidsgevoel en bent bereid dit in de praktijk te blijven ontwikkelen door actief deel te nemen aan vergaderingen, workshops etc.
- Je hebt een geheimhoudingsplicht van vertrouwelijke gegevens (ook als het contract beëindigd is).
- Je meldt je tijdig ziek/beter bij de leiding.
- Geen gebruik van de mobiele telefoon. Gebeurt dit toch regelmatig, dan kan dit leiden tot een officiële waarschuwing.
- Wees je er bewust van dat je een voorbeeldfunctie hebt.

- Je komt netjes gekleed. Dit houdt in geen korte rokjes, geen korte shirtjes, geen laag decolleté, zichtbare piercings en/of tatoeages, geen ondergoed wat boven de broek uitkomt e.d.

4. Competenties PM'er

- Je werkt graag met groepen kinderen omdat er sociaal gezien veel gebeurt en je moet kunnen inspringen op onverwachte gebeurtenissen, wisselende situaties en stemmingen.
- Je houdt je graag bezig met de ontwikkeling van kinderen. Kwaliteiten, talenten en mogelijkheden zien, waarderen en prikkelen.
- Je bent goed in de omgang met ouders en je houdt rekening met hun verwachtingen en wensen.
- Je bent klantvriendelijk.
- Je kan goed communiceren en je verplaatsen in de leef- en belevingswereld van een kind en hun ouders/verzorgers.
- Je bent betrouwbaar en weet hoe je warmte en geborgenheid kan geven.
- Je bent flexibel in de omgang met kinderen en ouders, maar weet daarbij de regels te handhaven en kinderen/ouders daarop aan te spreken.
- Je kunt een band opbouwen met een kind, maar je weet ook een professionele afstand te houden.
- Je weet van aanpakken als de ontwikkeling niet soepel of niet volgens verwachting verloopt.

BIJLAGE 8

PROTOCOL – BEREIDEN EN BEWAREN AVONDMAALTIJD

1. Bereiden van maaltijden

Het Kindercentrum bereidt elke dag een verse en warme maaltijd voor alle kinderen van de DO. Op de BSO krijgen kinderen waarvoor een abonnement is afgesloten eveneens een warme maaltijd. Eenmaal in de week ontvangen wij de grote boodschappen voor het weekmenu. Bij het samenstellen van het weekmenu wordt rekening gehouden met een goede afwisseling van gerechten en de houdbaarheid van verse producten. Indien nodig worden verse producten later in de week nog bijgehaald.

De maaltijd wordt dezelfde dag bereid door de PM'er die daarvoor wordt aangewezen. De PM'er controleert allereerst de lijst van kinderen met bijzonderheden. Wij houden rekening met geloofsovertuigingen en allergieën (mits het haalbaar is). Bij heftige allergieën vragen wij de ouders zelf een maaltijd mee te geven.

Na het bereiden van de maaltijd wordt deze verdeeld over bakken in de juiste hoeveelheden per groep en wordt het gedeeltelijk afgedekt met aluminiumfolie zodat het kan afkoelen.

Wanneer de maaltijd helemaal is afgekoeld, wordt deze afgesloten met aluminiumfolie en bewaard in de koelkast

Wanneer het etenstijd is, wordt de maaltijd goed verwarmd volgens de richtlijnen van de hygiëncode in de magnetron en verdeeld over bordjes.

2. Opruimen en bewaren van maaltijden

- Controleer dagelijks de temperatuur van de koelkast en vriezer. Dit wordt genoteerd op de lijst hangend aan de koelkast. De temperatuur van de koelkast dient tussen de 4 en 6 °C te zijn.
- Zet producten met de kortste houdbaarheidsdatum vooraan en codeer de producten wanneer je de producten open maakt.
- Het voedsel in de koelkast wordt dagelijks gecontroleerd op houdbaarheidsdatum.
- Zet de koelkast/vriezer niet te vol.
- Zorg dat alle verpakkingen goed gesloten zijn.
- Eten in de koelkast goed afdekken met huishoudfolie of overdoen in koelkastdozen.
- Laat geen eten in conservenblikjes staan.
- Let op een goede scheiding tussen rauwe en bereide producten.
- Koelkast 1x per twee weken schoonmaken (vermelden op het formulier).
- Vleeswaren en kaas worden in een gesloten bak bewaard, deze bak wordt minstens één keer per week schoongemaakt.
- Houd ontvangen producten niet langer dan nodig en in ieder geval niet langer dan een half uur buiten de koelkast.
- Producten die langer dan een half uur buiten de koelkast hebben gestaan moeten binnen twee uur worden opgegeten en anders weggegooid.

- Controleer bij het aanvullen van gekoelde of diepgevroren producten eerst de werking en/of de temperatuur van de koelkast of diepvries. Meet bij twijfel de temperatuur met een geijkte thermometer.
- Controleer of de houdbaarheidstermijn van de reeds aanwezige producten nog voldoende lang is.
- Sla geen gevaarlijke stoffen (bestrijdingsmiddelen, reinigingsmiddelen) op bij levensmiddelen. Sla deze op in een aparte afsluitbare ruimte.

Er wordt in ieder geval te allen tijde gehandeld volgens de hygiënecode. De hygiënecode hangt op iedere groep.

BIJLAGE 9

PROTOCOL – WIEGENDOOD

1. Achtergrondinformatie

Wiegendood is het plotseling overlijden van een ‘gezonde’ baby in de regel tijdens de slaapperiode. De meeste sterfgevallen doen zich voor in de eerste zes levensmaanden. Na twaalf maanden komt het nog nauwelijks voor.

Wiegendood komt meer voor bij jongetjes dan bij meisjes. Ook te vroeg geboren baby’s of baby’s met een laag geboortegewicht blijken een verhoogde kans op wiegendood te hebben. Het aantal gevallen van wiegendood in ons land is de afgelopen tien jaar sterk gedaald mede dankzij de preventiemaatregelen. Van de ongeveer 200.000 kinderen die er jaarlijks worden geboren overlijden er circa 30 in het eerste levensjaar zonder duidelijk ziek te zijn geweest. In een aantal gevallen wordt alsnog een lichamelijke oorzaak gevonden zoals een hartafwijking, infectie, verstikking en/of kindermishandeling. In de gevallen waarbij niets wordt gevonden is soms een aantal risicofactoren aan te wijzen die in de onderlinge combinatie of apart tot wiegendood hebben geleid.

Deze factoren zijn:

- Te vroeg geboren kinderen
- Buikslapen
- Warmtestuwing
- Onveilige slaappleaats
- Rookomgeving
- Oververmoeidheid

2. Preventieve maatregelen Kinderopvang

Leg een baby nooit op de buik te slapen

Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico op wiegendood vele malen groter dan gemiddeld. Een baby mag derhalve nooit op de buik gelegd worden. Leg een baby ook niet een enkele keer op de buik te slapen omdat het kind dan te troosten lijkt. Uitzonderingen op deze regel zijn:

- Er zijn bepaalde (aangeboren) afwijkingen waarbij buikligging wel wenselijk kan zijn. Ouders dienen dan een schriftelijke verklaring af te geven aan het Kindercentrum. Dit formulier wordt bewaard bij de kind gegevens.
- Als ouders ondanks adviezen zelf aangeven dat hun baby (0 tot 1,5 jaar) in buikhouding slaapt. Dit dient zoals hierboven staat beschreven, schriftelijk vastgelegd te worden.

Het gaat er hierbij om dat het kind bij naar bed brengen bewust op de buik wordt gelegd. Indien een kind zelf op de buik kan draaien en goed het hoofd kan optillen, dan hoeft er geen formulier ingevuld te worden.

Voorkom dat een baby te warm ligt

De factor temperatuur (warmtestuwing) speelt een rol onder de baby's die aan wiegendood overlijden. Door koud overlijdt zelden een baby. Let op de volgende indicatoren ten behoeve van de temperatuur van het kind.

- Zolang de voetjes van de baby goed aanvoelen, heeft deze het niet koud. Ook in de nek van een baby is goed te voelen of hij/zij het warm of koud heeft.
- Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm.
- Zorg dat het niet te warm is/wordt in de slaapkamers. De aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot 18 graden.
- Leg een baby te slapen in een slaapzak of onder een katoenen dekentje dat kan worden ingestopt. Een gevoerde slaapzak nooit in combinatie met een denken gebruiken.
- Gebruik nooit een dekbedje.
- Gebruik bij inbakeren de juiste techniek in verband met warmte stuwing.
- Kinderen niet inbakeren indien zij koorts hebben.
- Bij koorts extra controleren en niet te warm toedekken.
- Regelmatig de slaapkamer ventileren. Bij het openen van het Kindercentrum gelijk de ramen van de slaapkamer openzetten. Indien de temperatuur in de slaapkamer lager wordt dan 15 graden dan het raam dichtdoen of op een kier zetten.

Zorg voor veiligheid in het bed

- Gebruik nooit een kussen, hoofd- en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koordjes of voorwerpen van zacht plastic in bed.
- Maak het bed kort op zodat de voetjes vrijwel tegen het voeteneind komen.
- Laat slaapkamers en beddengoed regelmatig luchten.
- Niet teveel knuffels in bed.

Voorkom gezondheidsschade door (mee)roken

De rook van volwassenen kan een baby veel schade toedoen. Er mag nergens binnen en om het pand van het Kindercentrum gerookt worden.

Houd voldoende toezicht

- Kijk iedere keer als je een kindje naar bed brengt ook even in de andere bedjes.
- Ga in elk geval eens per half uur ter controle langs alle kinderen. Bij verkouden kinderen ieder kwartier.
- Gebruik de babyfoon als extra ondersteuning.

Voorkom oververmoeidheid van de baby

Indien een baby langdurig heeft gehuild kan een kind oververhit raken.

3. Wanneer wiegendood zich voordoet

Inlichten ouders: de leidinggevende licht zo spoedig mogelijk de ouders van het desbetreffende kind in.

Zorgen voor de groep: zorg dat de groep wordt overgenomen en dat de andere kinderen uit de slaapruijnte worden gehaald en dat de rust op de groep weerkeert.

Bellen huisarts: bel de huisarts en ontvang de arts en/of ambulance. Als is vastgesteld dat het kind is overleden, zorg dan voor een geschikte ruimte voor opvang van de ouder(s) door de leidinggevende. Ook de arts en de betrokken PM'ers dienen hierbij aanwezig te zijn.

BIJLAGE 10

PROTOCOL – KINDEREN IN DE ZON

1. Algemeen

Elke keer als de huid verbrandt, raken huidcellen beschadigd door de UV-straling. En juist bij kinderen komt die beschadiging hard aan. Hun huidcellen zijn extra kwetsbaar. Bovendien zijn ze in de groei: de celdeling gaat zo snel dat er soms te weinig tijd is om alle beschadigde huidcellen te herstellen voordat ze zich weer gaan delen. In die cellen ontstaan dan als het ware 'littekens', die kinderen hun leven lang meedragen. Dit is aan de buitenkant niet te zien, want die beschadigingen zitten diep in de huidcellen. Maar hoe meer 'littekens', hoe groter de kans dat een kind op latere leeftijd huidkanker krijgt. Daarom is bescherming zo belangrijk, zéker voor kinderen.

2. Zonkrachtwaarden

De zonkracht wordt weergegeven op een schaal van 0-10. In Nederland staan verwachte zonkrachtwaarden in de weerberichten in de krant, op internet: www.knmi.nl. Op radio en tv wordt alleen melding gemaakt van zonkracht 6 of hoger. Net als de weersverwachting is dit een voorspelling.

0	Geen zonkracht
1-2	Vrijwel geen zonkracht
3-4	Zwakke zonkracht
5-6	Matige zonkracht
7-8	Sterke zonkracht
9-10	Zeer sterke zonkracht

De zonkracht wordt bepaald door:

- Het jaargetijde: in de zomer is in Nederland de zonkracht sterker dan in de winter. In de tropen daarentegen maakt het jaargetijde niet uit.
- Het tijdstip op de dag (oftewel de stand van de zon): uv-straling is in Nederland het sterkst tussen 12.00 en 15.00 uur. De afstand die UV-stralen door de dampkring moeten afleggen is dan het kortst.
- De mate van weerkaatsing: uv-straling wordt sterker door weerkaatsing via sneeuw, zand en water.
- Bewolking: door een dichtbewolkte lucht komt nauwelijks uv-straling, bij heilig weer kan de doorlating van UV-straling toch aanzienlijk zijn. Bij schapenwolkjes kan de intensiteit van UV-straling zelfs toenemen doordat straling gereflecteerd wordt tussen de wolken.

3. Huidtypen

Eveneens dient er rekening mee gehouden te worden dat er diverse huidtypen zijn. De ene huidtype verbrand sneller dan de andere.

Huidtype 1: verbrandt zeer snel wordt niet bruin. Zeer lichte huid, vaak sproeten, rood of lichtblond haar, blauwe ogen.

Huidtype 2: verbrandt snel wordt langzaam bruin. Lichte huid, blond haar, grijze, groene of lichtbruine ogen.

Huidtype 3: verbrandt niet snel wordt makkelijk bruin. Licht getinte huid, donkerblond tot bruin haar, vrij donkere ogen.

Huidtype 4: verbrandt bijna nooit, bruint zeer goed. Een van nature getinte huid, donker haar, donkere ogen.

4. Anti-zonnebrandmiddelen

Anti-zonnebrandmiddelen zijn gemaakt om zonnebrand te voorkomen. Ze bevatten UV-filters waardoor minder UV-straling de huid bereikt. Een middel dat alle UV-straling weg filtert bestaat niet. Gebruik van een anti-zonnebrandmiddel is geen vrijbrief om onbeperkt te zonnen. Wie dat doet, vergroot zelfs de kans op huidkanker. Een anti-zonnebrandmiddel moet gezien worden als een aanvullende maatregel, naast het dragen van kleding en het opzoeken van de schaduw in plaats van de volle zon.

5. Maatregelen bij warm weer (vanaf 22 graden)

Bij warm weer voert het Kindercentrum onderstaande afspraken en activiteiten uit:

- Doe overdag zo min mogelijk verlichting aan.
- Doe zonwering bij zonsopgang naar beneden en aan het einde van de dag omhoog.
- Maak sanitaire ruimtes extra schoon.
- Plan geen intensieve activiteiten.
- Ventileer en lucht zoveel mogelijk het gebouw.
- Zorg dat de kinderen extra water drinken.
- Laat de kinderen niet te lang in de zon spelen.
- Smeer de kinderen een half uur van tevoren met anti-zonnebrandmiddelen in. Herhaal dit na 2 uur.
- Zorg voor extra schaduw op de buitenspeelplaats.
- Zoek verkoeling met waterspeltjes. Zorg dat de kinderen in de schaduw met water spelen en zorg dat er altijd toezicht is.
- Tussen 12 uur en 17 uur niet naar buiten.
- Bij temperaturen boven de 27 graden niet naar buiten met de kinderen.
- Indien airco aanwezig op de groep: De binnentemperatuur mag niet meer dan 6 graden verschillen met de buitentemperatuur. Dat is gemiddeld 22-24 graden voor binnen.
- Laat kinderen enkel in een rompertje (met luier) onder een lakentje slapen.

BIJLAGE 11

PROTOCOL – BUITENTRAP BSO WILLEM

De BSO aan de Willem de Vlaminghstraat wordt bereikt door een trap naar boven. Het is belangrijk kinderen de volgende punten goed aan te leren voor een veilig gebruik van de buitentrap:

- (School) tas op de rug.
- Handen te allen tijde vrij om de leuning vast te houden.
- Alle losse spulletjes in de tas stoppen.
- Eén voor één aan de rechter zijde naar boven lopen. Dit geldt ook voor naar beneden.
- Geen treden overslaan of springen van de laatste treden.
- Niet hand in hand op de trap. Alleen een PM'er mag een kind een hand geven op de trap.

Voor de PM'er gelden de volgende regels:

- De PM'er heeft te allen tijde haar handen vrij bij de begeleiding van de kinderen op de trap.
- Wanneer de PM'ers met zijn tweeën zijn dan loopt één voor op de trap en begeleidt de kinderen naar boven. De kinderen wachten tegen de muur tot iedereen boven is. De andere PM'er blijft beneden staan tot alle kinderen naar boven zijn begeleid en volgt dan zelf.
- Naar beneden gebeurt dit precies hetzelfde. De kinderen wachten tegen de muur tot de PM'er de deur heeft afgesloten. De oudste kinderen lopen eerst naar beneden. De jongste kinderen lopen onder begeleiding van de PM'er naar beneden.
- Wanneer de PM'er alleen is met de kinderen dan gaan eerst de kinderen naar boven of beneden en als laatste zij zelf. Ook hier neemt zij de jongste kinderen aan de hand en gaan de oudste kinderen voorop. De PM'er controleert altijd of alle tassen op de rug zijn en de handen leeg.

BIJLAGE 12

PROTOCOL – GEBRUIK OVEN

Voor het gebruik van de oven gelden de volgende regels op de dag- en peuteropvang:

- Op de dag- en peuteropvang wordt de oven op een hoge plek neergezet zodat de kinderen er niet bij kunnen.
- Enkel de PM'ers bedienen de oven.
- Tijdens gebruik van de oven worden ovenhandschoenen gebruikt.
- Afspraak met de kinderen: niet spelen in de buurt van de oven.

BIJLAGE 13

PROTOCOL – SPELEN OP RISICOVOLLE PLEKKEN OP DE BSO

1. Algemeen

De BSO locaties van kindercentrum Marijtje Doets zijn allen gelegen in een woonwijk, dichtbij dan wel in een school. De BSO maakt dan ook onder meer gebruik van de diverse schoolpleinen dichtbij de locatie gelegen. Dit protocol is geschreven voor de pedagogisch medewerkers van Marijtje Doets en gaat nader in hoe om te gaan met buitenspelen op risicovolle plekken.

2. Spelen op risicovolle plekken

2.1 Buitenruimte

Er wordt gebruik gemaakt van het speelterreinen van de omliggende basisscholen. De kinderen spelen altijd onder toezicht buiten. De kinderen zijn op de hoogte van de volgende afspraken:

- Spelen gebeurt enkel binnen de hekken.
- Wanneer een bal over het hek heen gaat vraagt het kind toestemming aan de pedagogisch medewerker (hierna te noemen PM'er) de bal te mogen pakken.
- Wanneer een kind naar het toilet moet, wordt dit gemeld bij de PM'er. De kinderen tot 7 jaar gaan onder begeleiding naar het toilet. Wanneer er een PM'er buiten is, communiceert zij dit met de collega die binnen is. Deze begeleidt het kind naar het toilet en weer naar buiten.
- De kinderen ouder dan 7 jaar mogen zelfstandig naar het toilet, wanneer dit bij de PM'er wordt gemeld.
- Er wordt niet gefietst op het speelplein.
- De kinderen mogen niet op en over de hekken klimmen.
- Er wordt op toegezien dat de kinderen niet voetballen tussen de andere spelende kinderen, maar op een daarvoor aangewezen stuk van het speelplein.
- Er wordt niet geklommen op de tafeltennistafel die op het speelplein staat (indien aanwezig).
- De PM'er houdt de kinderen die op de speeltoestellen spelen te allen tijde in de gaten en controleert voor het spelen of er geen defecten zijn aan de toestellen.

2.2 Schoolgebouw

Twee BSO locaties zijn gelegen in een basisschool. De volgende afspraken hebben wij met de kinderen gemaakt omtrent het gebruik van de school:

- De kinderen komen na schooltijd niet meer in hun klas en lopen niet door de school.
- Wanneer een ouder/verzorger voor de deur staat doet een PM'er open.
- Het gebruik van het toilet wordt vooraf gemeld aan de PM'er zodat zij weet dat een kind het lokaal verlaat.
- Er wordt niet gespeeld op de trap in de hal.
- Spelen op de gang gebeurt alleen na toestemming van een PM'er en de kinderen gaan niet voorbij de tussendeuren.
- De gymzaal is alleen toegankelijk onder begeleiding van een PM'er.

BIJLAGE 13

PROTOCOL – PESTEN

1. Wat is pesten?

In een veilige omgeving kun je plagen, vervelende grapjes maken of een begin van pesten nooit helemaal uitsluiten. Als team kun je er samen met de kinderen wel voor zorgen dat het niet tot langdurig pesten of “geweld” leidt. Onder de volgende voorwaarden spreken wij van pesten:

- Wie gepest wordt, staat herhaaldelijk en over lange tijd bloot aan pesterijen.
- Bij pesten is de machtsverhouding ongelijk. De pester is steeds sterker dan de gepeste. De gepeste kan zich moeilijk verdedigen tegen degenen die pesten.
- Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.
- Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt hebben.
- De pester weet meestal heel goed dat het om pesten gaat, maar gaat er bewust mee door.

2. Wat verstaan wij onder plagen?

Dit is incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag waarbij humor een rol kan spelen. Het herhaaldelijk en langdurig karakter ontbreekt hierbij. Het plagen speelt zich af tussen twee kinderen of groepen die min of meer gelijk zijn.

3. Signalen van pesterijen

- Eventuele vrienden van de gepeste sluiten de gepeste ook buiten.
- Herhaaldelijk zogenaamd leuke opmerkingen maken over iemand in de groep.
- Een kind in de groep voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Opmerkingen maken over kleding of andere uiterlijke dingen.
- Buiten school/BSO tijd het kind opwachten, slaan of schoppen.
- Bezittingen afpakken en/of kapot maken.
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.
- Vaak een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.

4. Hoe herken je een pester?

- Problematische thuissituatie van de pester. Er wordt thuis bijvoorbeeld weinig aandacht aan het kind geschonken.
- Gevoel van anonimiteit. De pester voelt zichzelf alleen in de groep en probeert zich door iemand naar beneden te drukken belangrijk te maken.
- Kinderen moeten voortdurend met elkaar de competitie aangaan. Hierdoor ontstaat er geen gevoel van eigenwaarde.

5. Hoe kun je pesten voorkomen?

Kinderen moeten leren hoe je met conflicten omgaat in de groep. Belangrijk hierbij is om het met de kinderen te hebben over:

Respect: Hoe ga je met elkaar om? Wat is respectloos en wat niet?

Regels: Wat zijn de regels op het Kindercentrum hiervoor en wanneer overschrijdt je de regels?

Grenzen: Hoe geef je je grens aan. Wanneer is nee ook echt nee. De 'Stop houd op' regel.

Geweld: Hoe los je conflicten op zonder geweld?

Het eenmalig afspreken van gedragsregels of een anti-pestprotocol is niet voldoende. Het is belangrijk de sociale vaardigheden van de kinderen te trainen en hen te leren conflicten zonder geweld op te lossen. Dat vraagt dat kinderen leren tijdig aan te geven wat ze wel en niet willen en de geweldloze bemiddeling van de PM'ers inroepen als het pesten niet stopt. Wij proberen kinderen weerbaar te maken door ze eerst zelf conflicten op te laten lossen. Aan de andere kant leren wij kinderen de grens van anderen te respecteren. Het is belangrijk regelmatig met de kinderen te praten over buitensluiten en hoe je met andere kinderen omgaat. Hierbij is het belangrijk in te spelen op de beleving van de kinderen.

6. Wat te doen als PM'er?

Wij streven ernaar dat iedereen op het Kindercentrum zich goed voelt. Het is dus heel belangrijk dat pesterijen gemeld worden. Dit kan bij de directie of leidinggevende. Wij vinden het ook belangrijk de houding van de kinderen in de groep aan te pakken. Met name de kinderen die het pesten zijn begonnen of passief hebben meegedaan. De kinderen die passief pesten doen dit vaak omdat ze zelf ook bang zijn gepest te worden. Ze durven niet altijd naar de PM'ers te stappen. Als pestgedrag zichtbaar is of door onderzoek wordt bevestigd, worden vanaf het begin aantekeningen gemaakt in het kind dossier van alle betrokkenen. Wij hanteren de volgende aanpak ter ondersteuning van de gepeste:

- De gepeste serieus nemen en aangeven dat je actie gaat ondernemen.
- Medeleven tonen, luisteren en vragen; door wie en hoe er wordt gepest.
- Nagaan hoe het kind zelf reageert; wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Indien nodig laten we het kind zien hoe het ook anders kan reageren.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- De sterke kanten van het kind benadrukken.

De aanpak naar de pester toe:

- In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt, zoeken naar de reden van het pesten.
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- Aangeven dat de pester zich moet houden aan de afspraken en omgangsregels.
- Eventuele sancties bespreken.
- Afspraken maken over gedragsveranderingen.

- Naleving van deze afspraken; goed bespreekbaar maken en houden.
- De pester helpen ander soort gedrag te laten zien, positief gedrag waarderen.
- De pester helpen problemen op te lossen.

De PM'er maakt een verslag in het kind dossier over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak.

Almere, 2019

BIJLAGE 14

PROTOCOL – SOCIALE MEDIA OP DE BSO

Sociale media en het gebruik van elektronische apparaten (hierna te noemen: **Apparaten**) is niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Zo ook niet bij de kinderen van Marijtje Doets (hierna te noemen: **het Kindercentrum**). Wij zijn echter van mening dat het gebruik van apparaten de sociale ontwikkeling beperkt. Om deze reden zijn er afspraken gemaakt rond het gebruik van eigen meegebrachte apparaten op het Kindercentrum.

Desondanks is het van groot belang dat de pedagogisch medewerkers (hierna te noemen: **PM'ers**) weten wat er speelt bij de kinderen met betrekking tot sociale media zodat hier op een juiste manier op ingespeeld kan worden.

GEBRUIK (EIGEN GEBRACHTE) APPARATEN OP DE BSO

1.1 Gebruik mobiele telefoon

Tijdens de voor- en naschoolse opvang is het niet toegestaan dat kinderen hun eigen mobiele telefoon gebruiken. Deze blijft in de jas of tas van het kind. Wanneer het nodig is dat kinderen contact hebben met hun ouders, gebeurt dit via de PM'er. Een PM'er kan ervoor kiezen het kind de ouder zelf te laten bellen via de vaste telefoonlijn van het Kindercentrum, dan wel persoonlijk telefonisch contact op te nemen met de ouder. Als laatste wordt van de ouder verwacht dat zij afspraken maken met hun kind over het gebruik van hun mobiele telefoon op het Kindercentrum. Wanneer ouders contact wensen met hun kinderen, kunnen zij altijd de vaste lijn van het Kindercentrum bellen.

1.2 Gebruik iPad

Het Kindercentrum maakt gebruik van een iPad op iedere groep. De iPad wordt gebruikt door de PM'ers voor de administratie op de groep. Zo wordt de planning en eventuele bijzonderheden van kinderen hierop bijgehouden. Daarnaast kan de PM'er het gebruik van de iPad voor kinderen voor een aantal redenen inzetten en hierbij gelden de volgende regels:

- Ter inspiratie voor het maken van een knutselwerk.
- Het inzetten van de iPad dient aan te sluiten op de activiteit of thema.
- Het luisteren van muziek (wanneer dit via YouTube gebeurt, dient de iPad afgeschermd te worden van de kinderen).
- Het gebruik van de iPad door kinderen gebeurt enkel en alleen onder toezicht van een PM'er.

1.3 Afspraken m.b.t. het gebruik van apparaten tijdens de vakantieopvang (BSO)

Tijdens de vakantieopvang wordt maximaal twee keer per dag een halfuur de mogelijkheid geboden gebruik te maken van de eigen meegebrachte apparaten. Gedurende de rest van de dag is het niet toegestaan deze te gebruiken. Tijdens het gebruik van eigen gebrachte apparaten hebben de kinderen geen toegang tot het wifi netwerk van het kindercentrum.

1.4 Radio/CD luisteren

Iedere groep heeft een stereotoeren. Op de stereotoeren kan de iPad worden aangesloten, maar kan ook radio en een CD worden geluisterd. Op het Kindercentrum wordt muziek gebruikt als ondersteunende functie om gerichte dansactiviteiten of andere spelletjes te doen. Ook wordt muziek en dans soms ingezet zodat de kinderen hun energie kwijt kunnen.

Wanneer de groep het toelaat kan er ook muziek gedraaid worden op de achtergrond. Bij een onrustige groep is het prettiger om rust te creëren en daarom juist geen muziek aan te hebben. De muziek die wordt geluisterd is kindvriendelijk en bevat geen scheldwoorden of teksten die niet voor hen bedoeld zijn.

1.5 TV/Film

Bij hoge uitzondering wordt er met de kinderen een film gekeken. Dit gebeurt enkel bijvoorbeeld bij slecht weer tijdens de vakantieopvang, een activiteit die is opgenomen in de activiteitenplanning van de vakantieopvang, dan wel tijdens studiedagen. Tijdens dit moment worden er films aangeboden via bijvoorbeeld Netflix of een DVD. Op het Kindercentrum is er geen mogelijkheid tot het kijken naar betaalde tv-zenders.

DE PM'ER EN SOCIALE MEDIA

Ondanks dat het gebruik van apparaten op de groep niet of nauwelijks wordt gebruikt dan wel aangeboden, is het van groot belang dat elke PM'er weet wat er speelt bij de kinderen m.b.t. sociale media. Interactie is een groot onderdeel van de werkzaamheden van een PM'er. Tijdens deze momenten kan er ingespeeld worden op het gebruik van sociale media. Op de volgende manier kan de PM'er omgaan met het gebruik van sociale media onder kinderen:

1. Blijf op de hoogte van online interesses van kinderen

Met andere woorden: praat met kinderen over hun online gedrag. Op Mijnskindonline.nl staan 25 voorbeelden van vragen die je kinderen hierover kunt stellen, zoals 'Had iemand nog iets leuks te vertellen op Snapchat vandaag?' of 'Wat is het gekste woord dat je vandaag op internet bent tegengekomen?'

2. Blijf op de hoogte van trends en nieuwe mediaproducties

Ook al ligt jouw interesse misschien niet bij digitale ontwikkeling, de interesse van de groep kinderen met wie je werkt ligt daar wel. Om enigszins grip te houden op de wereld waarin zij zich een (groot) deel van de dag begeven, is het goed dat je weet wat het verschil is tussen Instagram en Snapchat, of Twitter populair is bij jouw kinderen en of bepaalde YouTube-sterren populair zijn bij jouw leeftijdscategorie.

3. Probeer zelf games en social media uit

Weet waar je over praat als je kinderen verbiedt om een bepaald spel te spelen. Op het nieuwe platform www.kindmedia.nl staan tips voor dagopvang en bso over hoe ze media bewust kunnen inzetten op de groep. Lees je in!